

Methode voor Wereldoriëntatie & Kunstzinnige Vorming

Whizz-Art

Ideeënboek

1a

Hier hou ik van

Colofon

Titel:	Whizz-Art: Thema 1A Hier hou ik van
Vak:	Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Ontwikkelaars:	Amely Bennaars, Ruthlyn Fradll, Wiljan Megens, Carola Peeters
Projectleiders:	Nishenou Felix/Carola Peeters
Met dank aan:	Miriam Baiz, Dirk-Jan Boerwinkel, Daisy Franken, Adrielle Geerman, Juanita Gomez-Rasmijn, Esther den Hartog, Niurca Herrera, Ludwina Koolman, Marietje Martinus, Gislène Semerel, Laura Tonk, Rino Wentwoord
Eindredactie:	Departamento di Enseñansa Aruba, Seccion Desaroyo di Curiculo Alexandra Tromp (Nederlands)
Inhoud:	Activiteitenboek voor Wereldoriëntatie/Kunstzinnige Vorming
Uitgever:	Departamento di Enseñansa Aruba, Seccion Desaroyo di Curiculo

In opdracht van: Scol Arubano Multilingual

Voorwoord

Whizz-Art is de methode Wereldoriëntatie en Kunstzinnige Vorming voor het primair onderwijs, ontwikkeld door de Afdeling Curriculumontwikkeling van de Directie Onderwijs Aruba. Wereldoriëntatie is een verzamelnaam voor onderwijs gericht op kennis van de wereld en omvat verscheidene leergebieden die in samenhang worden aangeboden, zoals: Mens & Maatschappij, Natuur & Techniek, Persoonlijke Vorming en Gezondheidseducatie.

Binnen de methode Whizz-Art worden Wereldoriëntatie en Kunst op geïntegreerde wijze in thema's aangeboden en gaat het om de persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de natuur, de samenleving, kunst en cultuur.

Er is gekozen voor de Engelse naam Whizz-Art omdat 'Translanguaging' gedurende de hele methode een plek heeft en omdat de methode zowel in het Papiamentu als het Nederlands ontwikkeld is. De naam Whizz-Art is opgesplitst in twee woorden, namelijk 'Whizz' en 'Art'. Een Whizz is iemand die heel slim en vaardig is. Het woord 'Art' is om aan te geven dat 'Arte' (kunst) zowel als doel en als middel een plek heeft in de methode. De methode Whizz-Art focust zich niet zozeer op het leren van kennis, maar vooral op het aanleren van vaardigheden. Deze vaardigheden worden op een geïntegreerde wijze met behulp van verschillende thema's en in verschillende situaties door de kinderen toegepast.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Voorwoord	3
Inhoudsopgave.....	4
Inleiding.....	6
Overzicht van activiteiten.....	9
Startactiviteit: Even voorstellen ★	10
Deelvraag 1: Hoe heet ik en hoe zie ik eruit?.....	12
Activiteit 1.1 Hoe heet je?.....	14
Activiteit 1.2 Zelfportret	16
Activiteit 1.3 Iedereen is anders	19
Activiteit 1.4 Anders en gelijk	21
Activiteit 1.5 Vingerafdrukken van de koekjesdief	23
Activiteit 1.6 Ik ben ik en dat is goed!	25
Activiteit 1.7 Mi ta stima mi mes!	27
Activiteit 1.8 Levensgroot schilderij.....	29
Activiteit 1.9 Selfie van natuurlijke materialen	32
Deelvraag 2: Wie woont er in mijn huis?.....	34
Activiteit 2.1 Dit is mijn familie	36
Activiteit 2.2 Houden van je familie.....	39
Activiteit 2.3 Vingerpopjes.....	41
Activiteit 2.4 De tijd van opa en oma.....	44
Activiteit 2.5 Bij ons thuis.....	46
Activiteit 2.6 Verjaardag vieren met mijn familie.....	49
Activiteit 2.7 Dit is mijn huis	51
Deelvraag 3: Wat vind ik leuk?	53
Activiteit 3.1 Dit zijn mijn hobby's.....	55
Activiteit 3.2 Mi gusta mi mes!.....	57
Activiteit 3.3 Mijn lievelingsdier	59
Activiteit 3.4 Mijn lievelingsdans.....	61
Activiteit 3.5 De poster van Ikke	63
Activiteit 3.6 De interview-stoel.....	65
Deelvraag 4: Wat vind ik niet leuk?	67
Activiteit 4.1 Bah, dit is niet leuk!	69
Activiteit 4.2 Niet leuk! Stop daarmee	71
Activiteit 4.3 Het kleurenmonster.....	73
Activiteit 4.4 Muziek, dans en emotie	75
Activiteit 4.5 Kikker is boos.....	77
Activiteit 4.6 Pesten is niet leuk	79

Deelvraag 5: Wat lust ik allemaal?	81
Activiteit 5.1 Overloopspel vies en lekker.....	83
Activiteit 5.2 Vier smaken	85
Activiteit 5.3 Proefposters.....	88
Activiteit 5.4 Mijn lievelingseten.....	90
Activiteit 5.5 Bananecakejes maken.....	93
Activiteit 5.6 Kijkje in een restaurant.....	95
Slotactiviteit: Dit-ben-ik tentoonstelling ★.....	97
Bijlage 1 Brief voor ouders.....	99
Bijlage 2 Benodigde materialen.....	100
Bijlage 3 Kopieerbladen.....	104
Bijlage 4 Planningsformulier	118

Inleiding

Over dit thema

De kinderen leren binnen het thema 'Hier hou ik van' zichzelf en anderen beter kennen. De kernvraag van dit thema is *Wie ben ik en wie ben jij?* Gedurende verschillende activiteiten ontdekken de kinderen van zichzelf en van anderen wat ze wel of niet leuk vinden om te doen en waar ze wel of niet goed in zijn. De kinderen leren hoe lichaamsdelen heten en ervaren bewust wat ze allemaal met hun lichaamsdelen kunnen doen. Ze leren zichzelf en anderen beter kennen, door stil te staan bij vragen zoals; Wie is je familie? Heb je ook huisdieren? Wat vind je leuk om te doen? Welk eten vind je lekker of niet lekker? Et cetera.

Vakgebieden en kerndoelen (Cyclus 1)

Beweging en Gezondheid:	5.6, 5.6a, 5.7, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.6.
Informatietechnologie:	1.6, 1.6a, 1.7, 1.7a, 1.9, 1.9a.
Kunstzinnige Vorming:	1.1, 1.1a, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.2, 5.1b, 5.2a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d.
Mens en Maatschappij:	1.1, 1.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 6.1, 7.3b, 8.1, 8.3, 8.3a.
Natuur en Techniek:	1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3d, 1.4, 1.4a, 1.5, 1.5a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a, 2.5, 2.5a, 3.2, 3.2a, 3.6, 3.6a, 3.7, 3.7a, 3.9, 7.1, 7.1a, 7.7a.
Persoonlijke Vorming:	1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.2c, 1.2d, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.1c, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.1b, 4.1, 4.1a, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.2b, 5.1b, 5.1c, 5.2, 5.2a, 5.3, 5.3a, 5.3b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b, 7.2, 7.2a, 7.2b.

21^e-eeuwse vaardigheden

- Communiceren.
- Computational thinking.
- Creatief denken.
- Kritisch denken.
- Mediawijsheid.
- Probleem oplossen.
- Samenwerken.
- Sociale en culturele vaardigheden.

Vorbereiding

- Omdat er in dit thema veel gesproken wordt over het kind zelf, is het aan te raden u vooraf goed te oriënteren op de thuissituaties van de kinderen, zodat u een beeld hebt hiervan en u goed kunt reageren op mogelijke gevoelige situaties (bijv. recentelijke scheiding ouders et cetera).
- Stuur een mail naar de ouders, om hen te informeren over dit thema. In bijlage 1 vindt u een conceptbrief.
- Zorg voor de materialen die nodig zijn bij de activiteiten die u gekozen heeft.
- Vraag een opa of oma van een van de kinderen om in de klas te komen vertellen over families van vroeger (activiteit 2.4).
- Maak een Dit-ben-ik doos van de (hand)pop inclusief een familiefoto van de (hand)pop.
- Maak vier posterformaat smileys (bang, boos, blij, verdrietig).
- Begin op tijd met de voorbereidingen (locatie, vervoer, hulpouders) van het bezoek aan een restaurant (activiteit 5.6).

Startvoorwerp

Als startvoorwerp wordt in dit thema een handpop gebruikt. De handpop kan een menselijk of dierlijk figuur zijn. Voorwaarde is wel dat de handpop een hand/poot aan de kinderen moet kunnen geven. Niet alleen in de startactiviteit maar ook in enkele vervolgvactiteiten komt deze handpop weer aan bod.

Startactiviteit: Even voorstellen

In deze activiteit wordt de pop geïntroduceerd. Maar de pop is zo verlegen, hij durft zijn naam niet te zeggen. De kinderen bedenken een oplossing hiervoor. De kinderen leren hoe ze zich kunnen voorstellen aan een ander.

Kernactiviteit: Dit-ben-ik doos

In dit thema werken de kinderen aan een Dit-ben-ik doos. In deze doos zullen de kinderen gedurende het thema gemaakte producten over henzelf stoppen. De inhoud van de Dit-ben-ik doos zal er als volgt uit komen te zien:

- naamkaartjes (activiteit 1.1);
- vingerafdrukken (activiteit 1.5);
- selfie van natuurlijke materialen (activiteit 1.9);
- familie van kosteloos materiaal (activiteit 2.1);
- foto familie (activiteit 2.1);
- vingerpoppetjes (activiteit 2.3);
- tekening van familie (activiteit 2.6);
- schilderij van huis (activiteit 2.7);
- hobby-collage (activiteit 3.1);
- I-like-me hart (activiteit 3.2);
- I-like-me boek (activiteit 3.2);
- lievelingsdier van klei (activiteit 3.3);
- poster van ikke (activiteit 3.5);
- dit-vind-ik-niet-leuk tekening (activiteit 4.1);
- foto lievelingseten (activiteit 5.4);
- lievelingseten van klei (activiteit 5.4).

Slotactiviteit: Dit-ben-ik tentoonstelling

Aan het einde van dit thema worden de gemaakte Dit-ben-ik dozen tentoongesteld. Al het gemaakte werk wordt verzameld en mooi neergelegd zodat het goed bekeken kan worden. De kinderen maken een programma waarin ook andere presentaties komen te staan. Ook de andere gemaakte producten in dit thema worden tentoongesteld. Denk aan:

- zelfportret (activiteit 1.2);
- liedje en dansje 'Iedereen is anders' (activiteit 1.3);
- liedje 'Mi ta stima mi mes' (activiteit 1.7);
- levensgroot schilderij (activiteit 1.8);
- liedje 'Stima' (activiteit 2.2);
- cadeau voor iemand (activiteit 2.2);
- versje 'Mi famia riba un man' (activiteit 2.3);
- voorwerpen en afbeeldingen van vroeger (activiteit 2.4);

- liedje 'Ik ben ik' (activiteit 2.5);
- voorwerpen en afbeeldingen van hobby's (activiteit 3.1);
- eigen dans (activiteit 3.4);
- voorwerpen en afbeeldingen van 'niet leuke dingen' (activiteit 4.1 en 4.2);
- emotie poster (activiteit 4.3);
- posterformaat smileys (activiteit 1.1 en 4.4);
- poster omgaan met elkaar (activiteit 4.6);
- collage zoet, zuur, zout en bitter (activiteit 5.3);
- gedekte tafel (activiteit 5.4);
- koksmutsen (activiteit 5.5);
- restauranthoek (activiteit 5.6);
- menukaart, servetten vouwen, taferversiering (activiteit 5.6);
- fotopresentatie bezoek restaurant (activiteit 5.6).

Maatschappelijke organisaties/bedrijven

- Telefon pa Hubentud (activiteit 4.6).
- Een restaurant (activiteit 5.6).

Deelvragen in dit thema

1. Hoe heet ik en hoe zie ik eruit?
2. Wie woont er in mijn huis?
3. Wat vind ik leuk?
4. Wat vind ik niet leuk?
5. Wat lust ik allemaal?

Overzicht van activiteiten

Startactiviteit: Even voorstellen ★				
Deelvraag 1: Hoe heet ik en hoe zie ik eruit?				
1.1 Hoe heet je?	1.2 Zelfportret	1.3 Iedereen is anders	1.4 Anders en gelijk	1.5 Vingerafdrukken van de koekjesdief
1.6 Ik ben ik en dat is goed	1.7 Mi ta stima mi mes	1.8 Levensgroot schilderij	1.9 Selfie van natuurlijk materiaal	
Deelvraag 2: Wie woont er in mijn huis?				
2.1 Dit is mijn familie	2.2 Houden van je familie	2.3 Vingerpopjes	2.4 De tijd van opa en oma	2.5 Bij ons thuis
2.6 Verjaardag vieren met mijn familie	2.7 Dit is mijn huis			
Deelvraag 3: Wat vind ik leuk?				
3.1 Dit zijn mijn hobby's 	3.2 Mi gusta mi mes!	3.3 Mijn lievelingsdier	3.4 Mijn lievelingsdans	3.5 De poster van Ikke
3.6 De interviewstoel				
Deelvraag 4: Wat vind ik niet leuk?				
4.1 Bah, dit is niet leuk	4.2 Niet leuk, stop daarmee	4.3 Het kleurenmonster	4.4 Muziek, dans en emotie	4.5 Kikker is boos
4.6 Pesten is niet leuk				
Deelvraag 5: Wat lust ik allemaal?				
5.1 Overloopspel vies en lekker	5.2 Vier smaken	5.3 Proefposters	5.4 Mijn lievelingseten 	5.5 Bananencakejes maken
5.6 Een kijkje in een restaurant				
Slotactiviteit: Dit-ben-ik tentoonstelling ★				

- ★ verplichte activiteiten
 (online) thuisactiviteiten

Startactiviteit: Even voorstellen ★

Tijdens deze activiteit wordt de pop geïntroduceerd. De pop is zo verlegen dat hij/zij zijn naam niet durft te zeggen. De kinderen bedenken oplossingen hiervoor. De kinderen leren hoe ze zich kunnen voorstellen aan een ander.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1c, 2.2c, 4.1.a, 6.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- te zoeken naar een oplossing voor een probleem;
- dat je communicatietechnieken nodig hebt om met iemand in contact te komen;
- hoe ze in contact kunnen komen met iemand die verlegen is;
- zichzelf voorstellen door het hardop zeggen van zijn voor- en achternaam.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.

De activiteit:

● Vertel de kinderen dat u iemand hebt meegenomen. Laat de 'verlegen' pop (verstopt zich een beetje, verbergt het gezicht), aan de kinderen zien. Vraag de kinderen wat er aan de hand is met de pop.

- *Hé, de pop zegt niks. Kun je niet praten?* (Pop knikt van wel.)
- *Oh, je kan wel praten?* (Pop knikt.)
- *Waarom wil de pop zich verstoppen?*

Concludeer dat de pop verlegen is en niks wil zeggen.

- *Hebben jullie dat ook weleens?*
- *Wat deed je toen?*

● Vraag de kinderen hoe ze achter de naam van de pop kunnen komen. Ga mee in de oplossingen die de kinderen aandragen. Laat de kinderen raden naar de naam van de pop, misschien dat de pop dan wel antwoord durft te geven. Of misschien wil de pop wel zijn/haar naam fluisteren in het oor van de leerkracht. Laat de kinderen tot de conclusie komen dat deze oplossingen allemaal niet werken.

● Leg de kinderen voor dat de pop misschien zijn/haar naam wél durft te zeggen, wanneer de kinderen zichzelf eerst hebben voorgesteld. Laat de kinderen voordoen hoe je je aan elkaar voorstelt. Laat de kinderen bij het voorstellen elkaar een hand geven en naar elkaars naam vragen.

- *Hallo, ik ben Sofia Croes. Wie ben jij?*
- *Hallo, ik ben Joey Petrona.*

Daag de kinderen uit hun voor- en achternaam te zeggen. Laat hen daarna door elkaar lopen en zich aan elkaar voorstellen.

Nadat de kinderen dit geoefend hebben, laat u een van de kinderen zichzelf aan de pop voorstellen.

Nu durft de pop wel zijn naam te zeggen (bedenk zelf een naam voor de pop).

- *Wat zou je nog meer willen weten van de pop?*

Laat de kinderen vragen stellen aan de pop zodat ze meer te weten komen over de pop.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Ga na welke talen er thuis gesproken worden en laat kinderen zichzelf ook in een andere taal voorstellen.

- *Wat is anders?*
- *Wat blijft hetzelfde?*

Reflectie en terugkoppeling:

Constaateer met de kinderen dat het probleem opgelost is. Laat hen beschrijven hoe het probleem uiteindelijk opgelost werd.

Didactische tip:

Bij het oplossen van een probleem (in het geval dat de pop verlegen is en zijn naam niet durft te zeggen), kunt u de stappen van probleemoplossend denken doorlopen. Signaleer dat er een probleem is; laat de kinderen het probleem definiëren, waarna de kinderen het probleem analyseren. Vervolgens laat u de kinderen oplossingen zoeken, deze uitproberen (realiseren) en evalueren. Welke is de beste oplossing voor het probleem?

Begrippen: verlegen, probleem, voorstellen, voornaam, achternaam.

Deelvraag 1: Hoe heet ik en hoe zie ik eruit?

Doel:

De kinderen kunnen zichzelf voorstellen en zij kunnen een aantal uiterlijke kenmerken van het menselijk lichaam bij zichzelf en bij anderen benoemen. De kinderen leren een schilderij van het menselijk lichaam en een zelfportret te maken.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 1.1. Hoe heet je?

PV & KV (Beeldende vorming)
Sociale en culturele vaardigheden
60 minuten

Tijdens deze activiteit wordt het prentenboek 'Chrysanthemum' voorgelezen. Het meisje Chrysanthemum wordt omwille van haar naam gepest. Vriendschap, pesten, gevoelens en eigenwaarde zijn onderwerpen die tijdens deze activiteit besproken worden. De kinderen gaan van hun eigen naam een naamkaartje maken.

- Activiteit 1.2. Zelfportret

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen aan de hand van een zelfportret van Vincent van Gogh ontdekken hoe een zelfportret gemaakt moet worden en uit welke onderdelen een gezicht bestaat. Ze gaan gebruikmaken van vingerverf om van hun eigen gezicht een zelfportret te maken.

- Activiteit 1.3. Iedereen is anders

PV, N&T, B&G & KV (Muziek/Dans)
Creatief denken
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen ontdekken dat mensen heel verschillend kunnen zijn, maar ook veel overeenkomsten hebben. In de film 'Same and Different' laten Elmo en Abby zien dat ze in sommige dingen anders zijn, maar dat ze in andere dingen ook hetzelfde zijn. De kinderen doen een spel waarin ze hetzelfde ervaren. Op het liedje 'Iedereen is anders' gaan de kinderen dansen.

- Activiteit 1.4. Anders en gelijk

PV & N&T
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen ontdekken dat mensen heel verschillend kunnen zijn, maar ook veel overeenkomsten hebben. Het prentenboek 'Nos ta diferente, nos ta mescos' laat goed zien wat de verschillen en overeenkomsten tussen mensen kunnen zijn. Aan de hand van kenmerken als geslacht, leeftijd, haar, oog, huis, postuur, afkomst en gevoel worden de verschillen tussen mensen in kaart gebracht. Maar ondanks het feit dat mensen verschillen is toch iedereen gelijk aan elkaar.

- Activiteit 1.5. Vingerafdrukken van de koekjesdief

PV & N&T
Probleem oplossen
60 minuten

Wie heeft er van de koektrommel gesnoept? Er zijn vingerafdrukken te zien. De kinderen gaan aan de hand van hun vingerafdrukken onderzoeken wie de koekjesdief is.

- **Activiteit 1.6. Ik ben ik en dat is goed!**

PV & KV (Theater)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit staat het prentenboek 'Kikker is kikker' van Max Velthuis centraal. De boodschap van het boek is dat iedereen verschillend is en dat niet iedereen dezelfde dingen kan, maar dat het belangrijk is om van jezelf te houden zoals je bent. De kinderen gaan aan de klas presenteren waar zij goed in zijn.

- **Activiteit 1.7. Mi ta stima mi mes!**

PV & KV (Theater)
Communiceren
30 minuten

De kinderen luisteren en leren het lied 'Mi ta stima mi mes!' aan. In het liedje komen allemaal bewegingen aan bod die je met je lichaam kunt doen. De kinderen gaan aan de rest van de klas laten zien wat voor bijzondere dingen zij met hun lichaam kunnen doen. Ze gaan van zichzelf zeggen 'Mi ta stima mi mes!'

- **Activiteit 1.8. Levensgroot schilderij**

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)
Samenwerken
90 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen in tweetallen werken. Ze trekken elkaar om op een groot vel papier en tekenen daarna de belangrijkste uitwendige lichaamsdelen in de omtrek. Ze leren een aantal lichaamsdelen te benoemen en de functie ervan aan te geven.

- **Activiteit 1.9. Selfie van natuurlijke materialen**

N&T & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen op de speelplaats zelfportretten maken van natuurlijke producten, als takjes, blaadjes, bloemetjes en dergelijke.

Activiteit 1.1 Hoe heet je?

Tijdens deze activiteit wordt het prentenboek 'Chrysanthemum' voorgelezen. Het meisje Chrysanthemum wordt omwille van haar naam gepest. Vriendschap, pesten, gevoelens en eigenwaarde zijn onderwerpen die tijdens deze activiteit besproken worden. De kinderen gaan van hun eigen naam een naamkaartje maken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.2, 1.2c, 2.3a, 4.1a, 4.1c, 5.1b, 5.3b, 6.1, 6.1a, 6.2b KV: 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- dat pesten iets doet met het zelfbeeld, vertrouwen en eigenwaarde van degene die gepest wordt;
- zich te verplaatsen in de gedachten en gevoelens van een ander;
- aardig tegen een ander te zijn en diegene respectvol te behandelen;
- dat een stukje van zijn eigen identiteit (hun naam) door zijn gezin/familie bepaald wordt;
- naar een oplossing te zoeken als er een probleem is;
- een figuur over een vlak te verdelen;
- tekenen door de droge techniek (kleurpotlood) toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Chrysanthemum' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (11.42 minuten).
 - o 'Chrysanthemum' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (13.07 minuten).
- Kartonnen stroken in verschillende maten (voor naamkaartjes).
- Een (hand)pop.
- Kleurpotloden.
- Kopieerblad 1: Smileys.

De activiteit:

● Laat de kinderen het digitale prentenboek 'Chrysanthemum' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

- Houd daarna een kringgesprek over het verhaal:
 - *Hoe voelde Chrysanthemum zich toen de meisjes haar pestten om haar naam?*
 - *Wat zou jij ervan vinden als andere kinderen je pesten om je naam?*
 - *Hoe zou jij Chrysanthemum kunnen helpen?*
 - *Wat gebeurde er in het verhaal, dat Chrysanthemum weer blij maakte?*
 - *Wat zou jij tegen Chrysanthemum willen zeggen?*
 - *En wat tegen Victoria?*
 - *Wat kun jij doen als kinderen je pesten?*
 - *Wat leert dit boek ons over de verschillen tussen mensen?*

- *Wat zou jij kunnen doen als je ziet dat iemand anders wordt gepest?*

Ga ook in op het onderwerp 'je naam':

- *Wanneer heb je je naam gekregen?*
- *Wie heeft je deze naam gegeven?*
- *Waar komt je naam vandaan?*
- *Ben je net als Victoria uit het verhaal naar iemand vernoemd?*
- *Vind je je eigen naam mooi?*

● Geef de pop het woord. Zorg dat hij interactie heeft met de kinderen, maar laat hem steeds de namen van de kinderen door elkaar halen of fout zeggen. Hij vindt het moeilijk om zich alle namen te herinneren.

- *Hoe kan dit probleem worden opgelost?*

Laat kinderen zelf met ideeën komen en stuur deze in de richting van het maken van naamkaartjes.

Schrijf de naam Chrysanthemum op het bord.

- *Is dit een lange of een korte naam?*
- *Heeft Chrysanthemum een lang of kort naamkaartje nodig?*

● Leg verschillende maten kartonnetjes neer. Laat de kinderen zelf bepalen welk kartonnetje zij nodig hebben voor hun eigen naam. Laat de kinderen hun eigen naam schrijven op het kartonnetje. Wijs hen erop te letten dat de naam op het kaartje verdeeld moet worden over het hele kartonnetje. Laat hen vervolgens met kleurpotloden het naamkaartje versieren.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Maak vier smileys (boos, bang, blij en verdrietig) en deel deze uit aan vier kinderen. Vertel het verhaal van Chrysanthemum en laat (terwijl u het verhaal vertelt) op het moment dat Chrysanthemum blij is, het kind met de smiley 'blij' in het midden van de kring staan. Op het moment dat de emotie van Chrysanthemum in het verhaal verandert (bijvoorbeeld in boos), laat u het kind met de boze smiley in het midden van de kring staan.

Reflectie en terugkoppeling:

Wanneer de kinderen klaar zijn met hun naamkaartje, bekijkt de pop vol bewondering het gemaakte werk en geeft complimentjes. De pop laat zien dat alle namen uniek zijn. Kinderen die dezelfde naam hebben worden naast elkaar gezet.

- *Deze kinderen hebben dezelfde naam?*
- *Zijn ze hetzelfde?*

Laat de pop aan de kinderen vragen wat zij zelf van hun werk vinden en hoe ze het gemaakt hebben. Laat de kinderen hun naamkaartje in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Didactische tips:

- Stimuleer de kinderen om bij hun ouders navraag te doen, waar hun naam vandaan komt.
- Geef de kinderen, die hun naam nog niet kunnen schrijven, een blaadje waarop u hun naam schrijft. Zij mogen daarna zelf hun naam overschrijven of stempelen op het kartonnetje.

Begrippen: bang, blij, boos, verdrietig, pesten, gevoel.

Activiteit 1.2 Zelfportret

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen aan de hand van een zelfportret van Vincent van Gogh ontdekken hoe een zelfportret gemaakt moet worden en uit welke onderdelen een gezicht bestaat. Ze gaan gebruikmaken van vingerverf om van hun eigen gezicht een zelfportret te maken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a N&T: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3a, 4.1, 4.2, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.1d

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aangeven wat een zelfportret is;
- herkennen wat de context van een schilderij is;
- schilderijen beschouwen;
- een zelfportret schetsen;
- werken met plakkaatverf;
- uit welke onderdelen een gezicht bestaat;
- het werk van een ander te bekijken en te vergelijken.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 2: Zelfportretten (Vincent van Gogh en van andere schilders).
- Waterverf en kwasten.
- Stevig A3 papier (voor alle kinderen).
- Spiegels of een digitale camera/printer.

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat de kinderen een afbeelding van het zelfportret van Vincent van Gogh zien. Vertel verder nog niks over het schilderij, maar stel de kinderen onder andere de volgende vragen:

Beschrijven:

- *Wat is je eerste indruk?*
- *Wie wil er iets over het schilderij vertellen?*
- *Is er iets dat je opvalt?*
- *Waar laat dit schilderij je aan denken?*

Analyseren:

- *Wat stelt het voor?*
- *Welke kleuren zie je?*
- *Wat kun je vertellen van de vormen die je ziet?*
- *Kun je zien of hij blij, boos, bang of verdrietig is?*

Interpreteren:

- *Voor wie is het schilderij gemaakt?*
- *Wanneer zou het gemaakt zijn?*
- *Hoe weet je dat?*

Mening geven:

- *Wat vind je van het kunstwerk?*
- *Waarom?*

● Onderzoeken:

Leg uit dat een afbeelding van een gezicht van een persoon, een portret heet. Als dit portret geschilderd is door de schilder zelf, dan heet het schilderij een zelfportret. Laat enkele andere zelfportretten zien van verschillende schilders. Stel dan de volgende vragen:

- *Welke onderdelen van het gezicht zijn op alle schilderijen te zien? (Ogen, neus, mond, oren, haren).*

Laat de kinderen hun eigen neus, mond, oren, ogen en haren aanwijzen.

- *Wat valt je op aan de verschillende zelfportretten?*

Laat de kinderen eerst vrij brainstormen en stel dan gerichtere vragen over kleurgebruik en materialen die mogelijk door de schilder gebruikt zijn. Zoek naar verschillen en overeenkomsten tussen de verschillende zelfportretten.

- *Hoe kan een schilder zichzelf schilderen?*

Laat de kinderen bedenken hoe dit mogelijk is (voor een spiegel staan of een foto van jezelf gebruiken).

● Uitvoeren/Creëren:

Vertel de kinderen dat zij hun eigen zelfportret gaan schilderen, net als de schilder Vincent van Gogh.

- *Wat heb je nodig om een zelfportret te maken? (Een spiegel of een afbeelding van je eigen gezicht, verf en papier).*

Laat de kinderen eerst met potlood een schets maken. Wijs hen erop dat ze 'groot' moeten tekenen.

Wijs de kinderen erop dat ze gebruik gaan maken van kwasten en verf om hun tekening in te kleuren. Leg uit en demonstreer hoe de kinderen met kwasten en verf om moeten gaan. Laat de kinderen vrij in de kleur die zij willen gebruiken voor het zelfportret. Geef nogmaals aan dat een zelfportret een gezicht van henzelf is met twee oren, twee ogen, een neus, mond en haren.

● Evalueren:

Bekijk de resultaten met de kinderen.

- *Hebben alle portretten twee oren, twee ogen, een neus, mond en haren?*
- *Lijkt hun portret op degene van Vincent van Gogh of de andere schilders?*
- *Welke portretten lijken op elkaar?*
- *Lijken de kinderen ook op elkaar?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen ieder half jaar een zelfportret maken. Zo kunt u goed zien hoe het kind zich ontwikkelt. Op de website van Museum van Gogh zijn filmpjes te vinden over de schilderijen van Vincent van Gogh.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze in deze les geleerd hebben. Hoe vonden ze het om een zelfportret te maken? Wat vonden ze moeilijk, wat ging gemakkelijk? Zijn ze tevreden over hun resultaat? Laat de kinderen het zelfportret tentoonstellen op de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Didactische tips:

- U kunt ervoor kiezen om spiegels te gebruiken, foto's klaar te leggen of de kinderen zelf foto's te laten maken van hun gezichten en deze uit te printen.
- Laat de kinderen de gemaakte zelfportretten presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.
- U kunt de zelfportretten ook als verjaardagskalender gebruiken. Hang ze na dit thema, voorzien van naam en geboortedatum, op volgorde in de klas en de kalender is klaar!

Begrippen: zelfportret, schilders, Vincent van Gogh, schilderij, vingerverf, neus, mond, oor, oog, haar.

Activiteit 1.3 Iedereen is anders

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen ontdekken dat mensen heel verschillend kunnen zijn, maar ook veel overeenkomsten hebben. In de film 'Same and Different' laten Elmo en Abby de poppen zien dat ze in sommige dingen anders zijn, maar dat ze in andere dingen ook hetzelfde zijn. De kinderen doen een spel waarin ze hetzelfde ervaren. Op het liedje 'Iedereen is anders' gaan de kinderen dansen.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 1.1a, 2.3a N&T: 2.3, 2.3a B&G: 5.7 KV: 2.1, 2.1a, 2.3a, 5.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillen en overeenkomsten van uiterlijke kenmerken tussen individuen en tussen de twee geslachten herkennen;
- begrijpen dat iedereen uniek is;
- herkennen welk deel van een lied zich telkens herhaald;
- de verfijnde motoriek te trainen door afzonderlijke lichaamsdelen te bewegen;
- een dans te trainen/oefenen om tot een kwalitatief product te komen.

Wat heb je nodig?

- De film 'Same and Different' (zie webpagina Whizz-Art) (1.53 minuten).
- De videoclip 'Iedereen is anders' (zie webpagina Whizz-Art) (3.19 minuten).

De activiteit:

- Start met het kort filmpje 'Same and Different' over Elmo en Abby.

Bespreek met de kinderen wat zij vinden:

- *Zijn Elmo en Abby verschillend of zijn ze hetzelfde?*

Laat de kinderen ook beargumenteren waarom ze dat vinden.

- Speel een spel met de kinderen. U geeft opdrachten die de kinderen gaan uitvoeren:

- *Steek je hand omhoog als je twee ogen hebt.*
- *Ga op de grond zitten als je krullend haar hebt.*
- *Heb je bruine ogen, ga dan op je stoel staan.*
- *Alle jongens gaan springen.*
- *Als je tien vingers hebt, dan mag je gaan zitten op je stoel, et cetera.* Na iedere opdracht vraagt u:
- *Zijn we hierin hetzelfde of zijn we anders?*

Evalueer het spel. Wat viel de kinderen op? Laat de kinderen concluderen dat ze in veel dingen hetzelfde zijn, maar dat ze in sommige dingen anders zijn.

- Laat het lied 'Iedereen is anders' horen. Laat de kinderen, de eerste keer dat ze het liedje horen, lekker los bewegen op de muziek.
- *Welke tekst hoor je telkens weer?*

Refrein:

*Iedereen is anders, niemand is als jij
Iedereen is anders, jij bent jou en ik ben mij
Iedereen is anders, dat is nou eenmaal zo
Iedereen is anders, okido!*

Je bent misschien wat eigenzinnig
Alleen jouw manier is goed
Maar je moet goed begrijpen
Dat iemand anders het anders doet!

Refrein

God heeft ieder mens geschapen
Bijzonder en heel speciaal
Met een uniek karakter
En zo verschillen we allemaal!

Refrein

Geef aan dat de zin '*Iedereen is anders, niemand is als jij, iedereen is anders, jij bent jou en ik ben mij*' telkens terugkomt in het lied. Laat de kinderen vrij dansen op deze zin, maar op de stukjes tussendoor geeft u gerichte opdrachten waarbij het de bedoeling is dat de kinderen afzonderlijke lichaamsdelen gaan bewegen (*alleen je armen buigen en strekken, met je been rondjes draaien, je neus op en neer bewegen, met je hoofd draaien*, et cetera). Benadruk dat tijdens het dansen soms iedereen anders is (iedereen danst op zijn eigen manier) en dat je soms allemaal dezelfde dingen doet en daarin gelijk bent.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen op zoek gaan naar een uniek kenmerk van henzelf, waarvan ze vermoeden dat niemand in de klas datzelfde kenmerk heeft. Dat kan een uiterlijk kenmerk zijn (bijvoorbeeld een moedervlekje) of iets dat je met je lichaam kan (puntje van je tong naar je neus brengen) of een danspas die niemand anders kan. Laat de kinderen vervolgens controleren bij andere kinderen of hun vermoeden klopt.

Reflectie en terugkoppeling:

Hoe vinden de kinderen het, dat iedereen anders is? Zouden ze het anders willen?

Didactische tip:

U kunt het liedje en dansje 'Iedereen is anders' de komende weken blijven oefenen, zodat de kinderen aan het einde van het thema het dansje kunnen presenteren bij de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: anders, hetzelfde, verschillen, iedereen, niemand.

Activiteit 1.4 Anders en gelijk

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen ontdekken dat mensen heel verschillend kunnen zijn, maar ook veel overeenkomsten hebben. Het prentenboek 'Nos ta diferente, nos ta mescos' laat goed zien wat de verschillen en overeenkomsten tussen mensen kunnen zijn. Aan de hand van kenmerken als geslacht, leeftijd, haar, oog, huis, postuur, afkomst en gevoel worden de verschillen tussen mensen in kaart gebracht. Maar ondanks het feit dat mensen verschillen is toch iedereen gelijk aan elkaar.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.1a, 1.3, 2.3a N&T: 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat elk mens uiterlijke kenmerken en innerlijke eigenschappen heeft;
- uiterlijke kenmerken van zichzelf en anderen aangeven;
- verschillen en overeenkomsten van uiterlijke kenmerken tussen individuen en tussen de twee geslachten herkennen;
- begrijpen dat je iedereen gelijk moet behandelen, ook al is iedereen anders.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Nos ta diferente, nos ta mescos' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (3.40 minuten).
 - o 'We're Different, We're the Same' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.57 minuten).
- Het digitale prentenboek:
 - o 'E mesun diferencia' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (4.52 minuten).
 - o 'Same Difference' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.02 minuten).
- Een spiegel.
- Een blinddoek.

De activiteit:

● Geef een korte introductie op het verhaal 'Nos ta diferente, nos ta mescos'. Vertel de kinderen dat het verhaal gaat over verschillen en overeenkomsten tussen mensen.

● Laat de kinderen het verhaal 'Nos ta diferente, nos ta mescos' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

● Bespreek het verhaal.

- *Waarin zijn mensen hetzelfde?*

Laat de kinderen aangeven waarin ze op andere kinderen lijken. Laat de kinderen beginnen met:

- *Ik heb dezelfde kleur haar als* Et cetera. Ga dan in op verschillen tussen mensen.

- *Hoe verschillen mensen van elkaar?*

Laat de kinderen zelf concluderen dat mensen verschillen in geslacht, lengte, leeftijd, haarkleur, haarstijl, oogkleur-, huidskleur, afkomst, postuur en gevoel. Bespreek alle kenmerken en geef aan welke verschillen er kunnen zijn. Geslacht (man/vrouw), lengte (groot/klein), leeftijd (oud/jong), haar (lang/kort, kleur), oog (kleur), huid (kleur), afkomst (land), postuur (dik/dun/recht/krom) en gevoel (blij/verdrietig/bang/boos).

- Speel het spel 'Wie is het? (1)' Alle kinderen staan op hun stoel. De leerkracht neemt een kind uit de klas in gedachten. De kinderen moeten aan de hand van het vragen naar kenmerken van dat kind, achterhalen welk kind de leerkracht in gedachten heeft. Een kind krijgt een beurt en vraagt naar een kenmerk:

Bijvoorbeeld:

- *Is het een meisje?*

Als dit het geval is gaan alle jongens zitten. Het volgende kind vraagt naar een ander kenmerk. Als dat het geval is, gaan de anderen zitten. Zo wordt de groep steeds kleiner en kunnen de kinderen zien wie de leerkracht in gedachten had.

- Speel het spel 'Wie is het? (2)' Geef één kind een blinddoek om en zet dan een ander kind voor zijn neus. Laat het kind voelen, en raden wie er voor zijn neus staat.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen het digitale prentenboek 'E mesun diferencia' bekijken. Een verhaal over twee meisjes die ontdekken dat ze een verschillende huidskleur hebben.

Reflectie en terugkoppeling:

Laat een spiegel rondgaan in de kring en laat de kinderen vertellen wat ze zien als ze in de spiegel kijken.

- *Wat maakt jou zo speciaal?*
- *Is iemand beter dan een ander?*

Concludeer samen met de kinderen dat we gelijk zijn, ook al is iedereen anders. Je kunt misschien wel beter in iets zijn, maar dat maakt je niet een beter mens.

Begrippen: geslacht, lengte, leeftijd, kleur, land, gevoel, anders, gelijk.

Activiteit 1.5 Vingerafdrukken van de koekjesdief

Wie heeft er van de koektrommel gesnoept? Er zijn vingerafdrukken te zien. De kinderen gaan aan de hand van hun vingerafdrukken onderzoeken wie de koekjesdief is.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.1a N&T: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3d, 1.4, 1.4a, 1.5a, 2.1a, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een probleem op te lossen;
- concluderen dat iedereen een unieke vingerafdruk heeft;
- inzien dat iedereen uniek is.

Wat heb je nodig?

- Een koektrommel (een doos) met koekkrumels en vingerafdrukken van u (met verf of chocoladepasta gemaakt).
- Een klein wit papiertje (A6) voor elk kind.
- Stiften.
- Een vergrootglas per 2 of 3 kinderen.
- Zeep.

De activiteit:

● Er is een probleem.

De kinderen zien bij binnenkomst in het midden van de kring een koektrommel waarin alleen nog koekkrumels zitten.

- *Wie heeft mijn koekjes opgegeten?*
- *Wie is er in de klas geweest en wie heeft er van de koekjes gegeten?*

● Wat is het probleem precies?

Vraag de kinderen wat het voor vlekken zijn. Geef ze een vergrootglas om te kijken. Stel vast dat het om vingerafdrukken gaat.

- *Maar van wie?*

● Uitvoeren van een mogelijke oplossing.

Geef aan dat om een vingerafdruk te maken, je iets op je vinger moet doen en het moet drukken op een ondergrond, bijvoorbeeld een vel papier. Demonstreer op welke manier je een vingerafdruk kunt maken.

- *Wat zie je als je naar een vingerafdruk kijkt?*

Laat de kinderen met een vergrootglas de vingerafdruk bestuderen. Laat de kinderen concluderen dat een vingerafdruk uit allemaal lijntjes bestaat.

Laat de kinderen met het vergrootglas naar hun eigen vingers kijken.

- *Wat zie je?*

Laat de kinderen dit onderzoeken. De kinderen maken een vingerafdruk van al hun vingers met stiften.

- *Wat valt je op?*

● Oplossing van het probleem.

Laat de kinderen hun vingerafdruk vergelijken met die van de koekjesdief. Wat valt hen op? Concludeer dat alle vingerafdrukken anders zijn.

- *Hoe kan dat?*
- *Wie is dan de koekjesdief?*

Laat de kinderen tot de conclusie komen dat er nog maar één iemand in de klas kan zijn, die het gedaan kan hebben (de leerkracht). De koekjesdief is gevonden!

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen onderzoeken of een voetafdruk ook uniek is. Laat ze bedenken hoe ze dit moeten onderzoeken. En een handafdruk? En een afdruk van het puntje van je neus?

Reflectie en terugkoppeling:

Nadat de kinderen ontdekt hebben wie de koekjesdief is, koppelt u de opdracht terug.

- *Hoe is het gegaan?*
- *Hoe hebben we kunnen ontdekken wie de koekjesdief was?*
- *Hoe maak je een vingerafdruk?*
- *Hoe weten we zeker dat de vingerafdruk niet van Charlene is?*
- *Wat kan de politie met vingerafdrukken?*

Laat de kinderen hun vingerafdrukken in de Dit-ben-ik doos stoppen.

Begrippen: afdruk, vergrootglas, vinger, vingerafdruk, verf, hetzelfde, anders.

Activiteit 1.6 Ik ben ik en dat is goed!

Tijdens deze activiteit staat het prentenboek 'Kikker is kikker' van Max Velthuis centraal. De boodschap van het boek is dat iedereen verschillend is en dat niet iedereen dezelfde dingen kan, maar dat het belangrijk is om van jezelf te houden zoals je bent. De kinderen gaan aan de klas presenteren waar zij goed in zijn.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.1a, 1.1b, 1.1c; 1.2a, 1.2b, 1.2c, 1.2d, 4.1a, 4.1c, 5.3, 6.1a, 6.1c, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- eigenschappen van zichzelf en anderen aangeven;
- positieve eigenschappen aan te geven;
- andere kinderen helpen zich blij te voelen;
- over zichzelf te praten en te luisteren naar anderen;
- de ander aan te kijken bij het praten en luisteren;
- de juiste stem, houding, mimiek en bewegingen te gebruiken bij het presenteren van zichzelf.

Wat heb je nodig?

- De film:
 - o 'Kikker is kikker' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (7.01 minuten).
 - o 'Dori ta Dori' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (8.05 minuten).
- Het digitale prentenboek:
 - o 'Dori ta Dori' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art).
 - o 'ABC Mi gusta mi mes!' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.23 minuten).
 - o 'ABC I Like Me!' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (3.03 minuten).

De activiteit:

● Laat de film van het prentenboek 'Kikker is kikker' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

- Bespreek daarna de volgende vragen met de kinderen:
 - *Hoe voelt Kikker zich, als hij denkt dat hij nergens goed in is?*
 - *En als hij hoort van Haas dat hij heel goed kan springen?*
 - *Hoe voel je je als je ergens niet goed in bent?*
 - *Hoe voel je je als je iets goed kunt?*
 - *Wat kun jij doen, als je ziet dat iemand verdrietig is, omdat hij iets niet kan?*

● De kinderen gaan nu, net als Kikker, aan de klas vertellen waar ze heel goed in zijn. Bespreek eerst met de kinderen dat als je iets gaat vertellen waar je goed in bent en waar je misschien ook wel een beetje trots op bent, je dit ook moet laten zien. Je staat rechtop, met je schouders naar achteren. Je praat hard en duidelijk en kijkt de groep aan. Je kunt je handen gebruiken om dat wat je wilt vertellen te ondersteunen en je beweegt erbij. Kijk maar! U geeft een voorbeeld:

- *Ik ben Angela en ik kan heel goed voorlezen.* (Praat hard, kijk de groep aan, rechte rug en gebruik mimiek en handbewegingen).

U kunt ook laten zien wat niet correct is (praat zachtjes, kijk de groep niet aan en sta met gebogen rug):

- *Ik ben Angela en ik kan heel goed turnen.*

Leg uit dat de manier waarop je iets zegt, belangrijk is of je boodschap goed overkomt. Laat de kinderen zichzelf presenteren door te zeggen waar ze goed in zijn:

- *Ik ben Joshua en ik kan heel goed voetballen.'*

Ga een stap verder door kinderen van elkaar te laten zeggen waar ze goed in zijn. Laat ze rondlopen in de kring en elkaar een hand geven en zeggen:

- *Ik vind jou goed in'*
- *Hoe voel je je, als iemand je vertelt waar je goed in bent?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen het digitale prentenboek 'ABC Mi gusta mi mes!' bekijken. Alle letters van het alfabet laten zien waar iemand goed in is.

Reflectie en terugkoppeling:

Vergelijk hetgeen waar Kikker goed in is, met hetgeen waar het kind goed in is.

- *Kikker is goed in springen. Jij bent goed in* (Wijs daarbij een aantal kinderen aan waarbij u benoemt waar het kind goed in is).
- *Kikker kan niet vliegen. Ik kan niet goed* (Geef aan waar uzelf niet goed in bent).

Laat de kinderen concluderen dat je niet overal goed in kunt zijn, maar dat het niet erg is.

Begrippen: ik kan, vliegen, bakken, lezen, springen.

Activiteit 1.7 Mi ta stima mi mes!

De kinderen luisteren en leren het lied 'Mi ta stima mi mes'! In het liedje komen allemaal bewegingen aan bod die je met je lichaam kunt doen. De kinderen gaan aan de rest van de klas laten zien wat voor bijzondere dingen zij met hun lichaam kunnen doen. Ze gaan van zichzelf zeggen 'Mi ta stima mi mes!'

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.2c, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1b, 4.1a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- bijzondere eigenschappen van zichzelf aangeven;
- de kenmerken van een positief zelfbeeld aangeven;
- dat positieve eigenschappen bijdragen tot een positief zelfbeeld;
- waarom het belangrijk is om van jezelf te houden;
- wat hij/zij leuk vindt aan zichzelf;
- de ander aan te kijken bij het praten en luisteren;
- de juiste stem, houding, mimiek en bewegingen te gebruiken om 'houden van jezelf' uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- Het lied 'Mi ta stima mi mes'.
- Het digitale prentenboek:
 - o 'Mi ta stima mi mes' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.37 minuten).
 - o 'I Like Myself' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (2.58 minuten).

De activiteit:

- Draag het liedje 'Mi ta stima mi mes' voor en demonstreer de bijbehorende bewegingen.

Leg nadruk op de zin: 'Mi ta stima mi mes!' Praat hierover met de kinderen. Waarom houden ze van zichzelf? Waarom is het belangrijk om van jezelf te houden? Bespreek wat het betekent om van jezelf te houden en waarom dit belangrijk is.

- *Wat vind je leuk van een ander?*
- *Hou je ook van anderen?*
- *Wie? en Waarom?*

- Zing het liedje nog een keer. Laat de kinderen de bewegingen meedoen en eventueel meezingen.

*Wak mi curpa y mi mes
Con bunita ami ta
Mi tin man mi tin cabes
Wowo grandi pa mi wak*

*Man pa cuina, man pa zwaai
Pia largo pa no cay*

*Nos ta baila asina
Nos ta bula asina
Heup pa yanga dushi mes, dushi mes
Ta p'esey mi ta stima mi mes*

Vraag de kinderen hoe ze aan het einde kunnen laten zien (met bewegingen, stemgebruik en mimiek) dat ze van zichzelf houden (bijvoorbeeld door jezelf te omarmen).

● Laat de kinderen rondlopen door de klas. Op een teken moeten ze stoppen en een duo vormen. Als ze een beurt krijgen zeggen ze *Mi ta stima mi mes!* Hierbij benadrukken ze het gevoel met hun mimiek, stemgebruik en bewegingen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen het digitale prentenboek 'Mi ta stima mi mes' bekijken.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe voelt het om het volgende te zeggen: 'Mi ta stima mi mes'?*

Didactische tip:

Laat de kinderen het liedje en dansje 'Mi ta stima mi mes' presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: bewegen, stem, gezicht, houden van, neus, ogen, handen, benen, dansen.

Activiteit 1.8 Levensgroot schilderij

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen in tweetallen werken. Ze trekken elkaar om op een groot vel papier en tekenen daarna de belangrijkste uitwendige lichaamsdelen in de omtrek. Ze leren een aantal lichaamsdelen te benoemen en de functie ervan aan te geven.

Waar:	In de klas/Op de speelplaats
Tijdsduur:	90 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Samenwerken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 5.2, 5.3, 5.3b N&T: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a KV: 2.2, 2.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat elk mens uiterlijke kenmerken en innerlijke eigenschappen heeft;
- uiterlijke kenmerken van zichzelf en anderen aangeven;
- de uitwendige lichaamsdelen en hun functies aangeven en benoemen;
- een mens tekenen met de belangrijkste onderdelen (twee ogen, twee oren, een neus, mond, haar, armen met handen en vingers, benen met voeten);
- schilderen met plakkaatverf en dikke kwast om een groot oppervlak in te kleuren.

Wat heb je nodig?

- De videoclip 'This Is Me' (zie webpagina Whizz-Art) (2.23 minuten).
- Een grote rol papier (van behang bijvoorbeeld).
- Een dikke zwarte stift.
- Plakkaatverf en dikke kwasten.
- Een spiegel per duo.

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat de kinderen de videoclip van het lied 'This Is Me' zien.

- *Wat voor lichaamsdelen heb je allemaal?*

Laat het lied nogmaals zien en horen en laat de kinderen hun eigen lichaamsdelen aanwijzen als er over gezongen wordt.

● Onderzoeken:

Laat twee kinderen voor de klas staan (of in de kring). Laat de rest van de kinderen een aantal overeenkomsten tussen de kinderen opnoemen (allebei twee armen, twee benen, twee oren, tien vingers enzovoort). Vraag vervolgens wat verschillen zijn tussen deze twee kinderen. Denk bijvoorbeeld aan: haarkleur, lengte en kleding. Concludeer met de kinderen dat ook al hebben we allemaal twee armen, twee benen, twee oren et cetera, we er allemaal toch anders uit zien.

● Uitvoeren/Creëren:

Rol het papier uit en laat een kind op het papier liggen. Trek om de contouren van het kind een lijn met een zwarte stift. Vraag de kinderen vervolgens waar welk lichaamsdeel hoort.

- *Wat kun je alleen doen met dat lichaamsdeel?*
- *Waar moeten de oren denken jullie?*
- *En de neus? Onder of boven de ogen?*

Maak tweetallen en geef beide kinderen een groot stuk papier. Laat hen elkaar omtrekken en de onderdelen van het gezicht in de tekening tekenen. Laat hen afspraken met elkaar maken waar ze de opdracht gaan uitvoeren en wie het eerst aan de beurt is met het omtrekken.

Vervolgens mogen zij hun eigen lichaam gaan inkleuren met plakkaatverf. Laat hen vrij in de kleuren die zij willen gebruiken bij het inkleuren. Demonstreer hoe de kinderen plakkaatverf kunnen aanlengen met verf en wat het voordeel is van het gebruik van een dikke kwast.

● Evalueren:

Laat elk kind bij zijn of haar schilderij staan. Vraag de kinderen of ze allemaal twee ogen hebben getekend.

- *En de oren?*
- *De neus?*
- *De mond?*
- *Zijn de armen en benen ingekleurd?*
- *Hebben ze vijf vingers aan elke hand getekend?*

Laat de kinderen zelf alle onderdelen controleren. Eventueel kunnen ze deze nog aanpassen. U kunt het liedje 'This Is Me' nogmaals afspelen en de kinderen de lichaamsdelen laten aanwijzen bij hun eigen geschilderde lichaam.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

U kunt de kinderen het geschilderde lichaam laten uitknippen. Bewaar, na afloop van het thema, de geschilderde lichamen, omdat ze in thema 2 wederom gebruikt kunnen worden.

Reflectie en terugkoppeling:

Reflecteer met de kinderen over het proces en het product dat gemaakt is.

- *Ben je klaar met je schilderij?*
- *Wat vind je ervan?*
- *Wat had je anders kunnen doen?*
- *Wat heb je geleerd?*
- *Hoe hebben jullie het aangepakt?*
- *Wat hebben jullie geleerd?*
- *Wat kon beter?*
- *Had je deze opdracht ook alleen kunnen doen?*

Didactische tip(s):

- Besteed in deze les veel aandacht aan het vergelijken van de tekening met het eigen lichaam door hen tijdens het tekenen vragen te stellen.
 - *Waar is je hoofd?*
 - *Waar in de tekening zijn de benen?*
 - *En de armen?*
- Veel kinderen zitten in hun eerste kleuterjaar nog in de fase van het tekenen van kopvoeters. Ze tekenen het hoofd, omdat dat hen het meest opvalt en omdat de mimiek zo uitgesproken is. Benen worden ook getekend omdat de kinderen merken dat deze belangrijk zijn en veel bewegen. De romp valt kleuters nog niet echt op en wordt daarom (nog) niet getekend.
- Laat de kinderen het gemaakte schilderij presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: lichaam, armen, benen, handen, voeten, vingers, tenen, samen.

Activiteit 1.9 Selfie van natuurlijke materialen

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen op de speelplaats zelfportretten maken van natuurlijke producten, als takjes, blaadjes, bloemetjes en dergelijke.

Waar:	Op de speelplaats
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 2.1, 2.3, 3.6, 3.9 KV: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.3, 1.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- uiterlijke kenmerken van zichzelf aangeven;
- een gezicht vorm te geven met de belangrijkste onderdelen (twee ogen, twee oren, een neus, mond, haar);
- dat de natuur om hen heen veel te bieden heeft.

Wat heb je nodig?

- Stoepkrijt.
- Natuurlijke materialen: blaadjes, bloemetjes, takjes, veertjes, zand en dergelijke.
- Een fotocamera.

De activiteit:

● Laat de kinderen op de speelplaats zoeken naar voorwerpen uit de natuur die zij kunnen inzetten om een zelfportret te maken. Start eventueel met een rondje van stoepkrijt om het gemakkelijker te maken en laat de kinderen hun gezicht invullen met materialen uit de natuur.

● Maak er samen met de kinderen foto's van.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

U kunt dit ook uitbreiden door het hele lichaam te laten maken. Laat de kinderen eerst de contouren van hun lichaam met stoepkrijt tekenen en vervolgens hun lichaam vormgeven met voorwerpen uit de natuur.

Reflectie en terugkoppeling:

Reflecteer met de kinderen over het proces en het product dat gemaakt is.

- *Wat heb je in de natuur kunnen vinden dat je kon gebruiken voor je zelfportret?*
- *Waar heb je veel en waar weinig van gevonden?*
- *Wat heb je gebruikt voor de mond?*
- *Waarom dat?*
- *Ben je tevreden over het eindresultaat?*

Print de foto's van de zelfportretten uit en laat de kinderen deze in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Didactische tip:

- Eventueel kunt u de kinderen vooraf vragen om spullen uit de natuur rondom hun huis mee te nemen, mocht erop en rondom de speelplaats weinig te vinden zijn.
- Kies een dag waarop het niet zo hard waait.
- Presenteer de foto's tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: natuur, blaadjes, bloemetjes, takjes, steentjes, zand, veertjes.

Deelvraag 2: Wie woont er in mijn huis?

Doel:

De kinderen kunnen aangeven uit welke familieleden hun familie bestaat en wat zij zowel met hun familie samendoen. Zij ontdekken dat er verschillende familiesamenstellingen zijn.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 2.1. Dit is mijn familie

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)
Creatief denken
90 minuten

Tijdens deze activiteit presenteert de handpop zijn Dit-ben-ik doos. De kinderen voeren een gesprek over wie er allemaal in hun huis wonen. Ze gaan hun familieleden namaken met kartonnen doosjes/rolletjes en dergelijken en het eindproduct presenteren aan de klas.

- Activiteit 2.2. Houden van je familie

PV & KV (Theater/Muziek)
Sociale en culturele vaardigheden
40 minuten

Tijdens deze activiteit wordt stilgestaan bij de verschillende familieconstructies die er bestaan. Aan de hand van het 'Buki tocante famia' worden verschillen en overeenkomsten tussen families besproken. De kinderen voeren kleine rollenspelletjes uit, waarin ze laten zien hoe je aan iemand kunt laten zien dat je van hem houdt. Het lied 'Stima' wordt gebruikt ter afsluiting van deze activiteit.

- Activiteit 2.3. Vingerpopjes

PV & KV (Theater/Beeldende vorming)
Creatief denken
75 minuten

De kinderen passen een versje aan. Het versje gaat over hun eigen familiesituatie. Ze maken vingerpopjes die ze kunnen gebruiken bij het voordragen van het versje.

- Activiteit 2.4. De tijd van opa en oma

PV & M&M
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

De kinderen maken kennis met het onderwerp geschiedenis door terug te kijken naar de tijd toen hun ouders en grootouders nog jong waren. Tijdens deze activiteit komt een opa of oma in de klas vertellen hoe families vroeger samengesteld waren en hoe ze samenwoonden. Ook wordt een voorwerp van vroeger aan de kinderen gepresenteerd.

- Activiteit 2.5. Bij ons thuis ...

PV, B&G & KV (Muziek/Dans)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt door een liedje aangegeven wie allemaal familie kan zijn. De kinderen vertellen over hun eigen familie en de band die zij hebben met hun familie. De kinderen leren het liedje 'Ik ben ik' zingen en ze doen er ook een dansje bij.

- **Activiteit 2.6. Verjaardag vieren met mijn familie**

PV, M&M & KV (Muziek)

Sociale en culturele vaardigheden

45 minuten

Tijdens deze activiteit ontdekken de kinderen dat familie meer is dan alleen je gezin. Aan de hand van de verjaardag van de pop ontdekken ze dat er bij iedereen thuis andere tradities en gewoontes rondom het verjaardag vieren zijn. De kinderen vertellen over de cultuur en gewoontes binnen hun gezin.

- **Activiteit 2.7. Dit is mijn huis**

PV, M&M & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een schilderij maken van een uitvergroete foto van hun eigen huis, door hun familieleden op deze uitvergroete foto te schilderen.

Activiteit 2.1 Dit is mijn familie

Tijdens deze activiteit presenteert de handpop zijn Dit-ben-ik doos. De kinderen voeren een gesprek over wie er allemaal in hun huis wonen. Ze gaan hun familieleden namaken met kartonnen doosjes/rolletjes en dergelijken en het eindproduct presenteren aan de klas.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	90 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.3 N&T: 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a KV: 1.1a, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat zijn identiteit mede bepaald wordt door zijn gezin/familie en gender;
- uiterlijke kenmerken van zichzelf en anderen aan te geven;
- zijn familieleden te benoemen;
- begrijpen dat families verschillende structuren en samenstellingen hebben;
- gebruik te maken van zijn voorstellingsvermogen, inspiratie en fantasie om met kosteloos materiaal familieleden na te maken;
- verschillende materialen en technieken te gebruiken;
- over zichzelf te praten en te luisteren naar anderen.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- De Dit-ben-ik doos van de (hand)pop, met een familiefoto van de (hand)pop erin.
- Een schoenendoos voor elk kind.
- Kosteloos materiaal van papier en karton (toilet- en keukenrollen, luciferdoosjes, kartonnen doosjes e.d.).
- Gekleurd papier.
- Schaar, stiften, lijm.

De activiteit:

● De pop verschijnt in de kring. Hij heeft zijn Dit-ben-ik doos meegenomen. Besteed extra aandacht aan de doos, door de kinderen te laten raden wat er in de doos zou kunnen zitten. De pop zegt: *Hierin zitten de allerbelangrijkste dingen van de hele wereld!* Als de doos uiteindelijk open gaat, haalt de pop er eerst een foto van zijn familie uit.

- *Weten jullie wie er op deze foto staat?*

De pop vertelt dat op de foto iedereen staat die in zijn huis woont: zijn familie. Vraag de kinderen naar hun eigen familie.

- *Wie woont er allemaal in jouw huis?*
- *Heb je broers of zussen?*
- *Ben je de oudste of de jongste thuis?*

- *Horen huisdieren ook bij de familie?*
- *Heb je ook huisdieren?*
- *Wie lijkt er op jou?*

● Oriënteren:

De pop zou graag alle families willen zien.

- *Wie heeft er een familiefoto bij zich?*
- *Is er misschien een andere manier om je familie te laten zien aan de pop?*

Luister naar de ideeën van de kinderen, stuur hen aan naar een beeldende activiteit. Laat hen allerlei kosteloos materiaal van papier/karton zien. Denk aan toiletrollen, kartonnen doosjes, luciferdoosjes en dergelijken. Kunnen de kinderen hier iets mee bedenken?

● Onderzoeken:

Laat de kinderen experimenteren met het kosteloos materiaal dat u klaargelegd heeft. Wat kunnen ze hiervan gebruiken om een ruimtelijke weergave te maken van al hun familieleden? Kijk of ze zelf op het idee komen om de rolletjes/doosjes op verschillende grootte te knippen of om te vormen tot hun ouders, broers en zussen en eventueel ook huisdieren. Wijs de kinderen erop goed na te denken over de kenmerken van hun familieleden.

- *Is je vader groot of klein?*
- *Is hij smal of dik?*

● Uitvoeren/Creëren:

Als de kinderen de doosjes en/of rollen gekozen hebben, om hun familieleden na te maken, kunnen ze beginnen met het versieren van de nagemaakte familieleden. Wederom probeert u de kinderen te wijzen op de kenmerken van hun familieleden.

- *Welke kleur haar heeft je zus?*
- *Hoe kun je zien dat dit je broer is?*

Geef de kinderen voldoende materialen die ze kunnen gebruiken om hun familieleden uit te beelden. Denk aan bolletjes wol (in verschillende kleuren), chenille draad, oogjes, knopen, gekleurd papier en dergelijke.

● Evalueren:

Laat de kinderen een voor een naar voren komen om hun familie te presenteren aan de pop en aan de rest van de klas. Laat het kind erbij vertellen wie ze allemaal gemaakt hebben en hoe je kunt zien wie ze zijn. Stel eventueel vragen als kinderen niet uit zichzelf durven te presenteren.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Bespreek de gemaakte families.

- *Welke familie is de grootste?*
- *Welke juist de kleinste?*
- *Wat vinden de kinderen van hun familiesamenstelling?*
- *Is het leuk om broertjes/zusjes te hebben, of enig kind te zijn?*
- *Wonen er andere familieleden in huis?*
- *Zijn er huisdieren die er ook bij horen?*

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze van het resultaat vinden.

- *Hoe heb je het aangepakt?*
- *Welke materialen heb je gebruikt?*
- *Waarom die materialen?*
- *Wat ging makkelijk?*
- *Wat ging moeilijk?*
- *Ben je tevreden?*
- *Wat zou je anders gedaan hebben?*

Laat de kinderen hun gemaakte familie in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Laat de kinderen een foto van hun familie meenemen en deze op de Dit-ben-ik doos plakken.

Didactische tip:

Houd het bij familie die in één huis wonen (gezin) om het concept familie niet te groot en ingewikkeld te maken. Laat de kinderen vrij in welke materialen ze willen gebruiken bij het versieren van de kartonnen doosjes/rollen. Help de kinderen wel om de goede technieken bij het scheuren, knippen en plakken toe te passen.

Begrippen: broer, moeder, oma, opa, vader, zus, jongste, oudste,

Activiteit 2.2 Houden van je familie

Tijdens deze activiteit wordt stilgestaan bij de verschillende familieconstructies die er bestaan. Aan de hand van het 'Buki tocante famia' worden verschillen en overeenkomsten tussen families besproken. De kinderen voeren kleine rollenspelletjes uit, waarin ze laten zien hoe je aan iemand kunt laten zien dat je van hem houdt. Het lied 'Stima' wordt gebruikt ter afsluiting van deze activiteit.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	40 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater/Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 4.1c KV: 1.1, 1.1a, 1.3a, 2.1a, 2.3a, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat zijn identiteit mede bepaald wordt door zijn gezin/familie en gender;
- dat families verschillende structuren en samenstellingen hebben;
- te praten over zichzelf, zijn familie, gewoontes, vieringen, et cetera;
- luisteren naar anderen die vertellen;
- een eenvoudige situatie te bedenken om iemand te laten zien dat je van hem/haar houdt;
- zich in te leven in een rol en kenmerken van de rolfiguur uit te beelden in beweging en handelingen;
- een kleine presentatie te geven;
- bewegen, neuriën en zingen van een lied;
- een dansje te oefenen om tot een kwalitatief product te komen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Buki tocante famia' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.13 minuten).
 - o 'The Family Book' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (5.28 minuten).
- Het lied 'Stima' (zie webpagina Whizz-Art) (3.04 minuten).

De activiteit:

● Laat het digitale prentenboek 'Buki tocante famia' zien. Controleer of de kinderen het boek hebben begrepen, door vragen te stellen.

● Houd een kringgesprek over het boek.

- *Wie heeft een grote familie?*
- *Wie een kleine?*
- *Wat vind je ervan?*
- *Wie wonen er bij jou in huis?*
- *Bij wie is het hetzelfde?*
- *Bij wie is het anders?*
- *Lijken jullie op elkaar?*

- *Wat doen jullie als familie samen?*

Leg de kinderen uit dat het in elke familie het belangrijkste is dat de familieleden van elkaar houden. Bespreek met de kinderen op welke manieren je kunt laten zien dat je van iemand houdt. (Bijvoorbeeld door het te zeggen, te knuffelen, lief zijn voor elkaar, een cadeautje of tekening te geven, elkaar te helpen). Laat de kinderen dit ook uitbeelden in kleine rollenspelletjes.

- Laat de kinderen luisteren naar het lied 'Stima' van Perlitas.

- *Waar gaat dit lied over?*
- *Hoe kun je laten zien dat je van iemand houdt zonder woorden te gebruiken?*

Laat de kinderen het lied mee-neuriën en het refrein 'Stima' meezingen en bij het refrein ook uitbeelden dat ze van hun familie houden.

Muchanan di tur edad ban uni cu mi.
Pa nos piurba di drecha e mundo aki.
Laga nos ban canta e cantica di amor.
Cu t'e mensahe d pas pa mundo henter.

Laga nos ban lubida nos diferencianan.
Cuminsa cu un mundo nobo sin violencia ni maldad.
Laga nos ban traha duro pa mañan nos tin.
Pas, amor y felicidad.

Stima, stima, stima, bo mama, bo tata, bo ruman.
Stima, stima, stima, tur hende cu ta rond di bo.
Stima, stima, stima, bo mama, bo tata, bo ruman.
Stima, stima, stima, tur hende cu ta rond di bo. (2x)

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Speel een rollenspel van een familie die veel van elkaar houdt. Hoe laten de kinderen in hun rollenspel zien dat ze van elkaar houden?
- Laat de kinderen een cadeau maken voor een familielid waar ze van houden.

Reflectie en terugkoppeling:

Evalueer hoe het kringgesprek verliep.

- *Wat is goed luisteren en hoe doe je dat?*
- *Kan je zelf goed luisteren?*
- *Kan je zelf duidelijk praten?*

Didactische tip:

- Herhaal het lied 'Stima' regelmatig in de komende weken.
- Laat de kinderen het lied 'Stima' presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: verschillend, hetzelfde, familie, houden van, moeder, vader, broers.

Activiteit 2.3 Vingerpopjes

De kinderen passen een versje aan. Het versje gaat over hun eigen familiesituatie. Ze maken vingerpopjes die ze kunnen gebruiken bij het voordragen van het versje.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	75 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Theater/Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 5.2 KV: 2.1a, 2.3a, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de onderdelen van zijn hand (de soorten vingers) benoemen;
- zijn familieleden te benoemen;
- een liedje aan te passen aan zijn eigen situatie;
- een liedje of versje voor te dragen met goed stemgebruik en mimiek;
- tekenen met de droge techniek (kleurpotlood);
- een figuur uit te knippen of prikken;
- een lied te oefenen om tot een kwalitatief product te komen.

Wat heb je nodig?

- Het lied 'Mi famia riba un man' (zie webpagina Whizz-Art) (0.27 minuten).
- De videoclips:
 - o 'De familie vinger' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (0.29 minuten).
 - o 'The Finger Family' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (7.25 minuten).
 - o 'La familia Dedo' Spaans) (zie webpagina Whizz-Art) (5.51 minuten).
- Kopieerblad 3: Vingerpoppetjes.
- Prikpen of scharen, kleurpotloden.
- Nietmachine.

De activiteit:

● Oriënteren:

Draag het lied 'Mi famia riba un man' voor en beweeg telkens de vinger die in het liedje genoemd wordt.

<i>Esaki ta Madushi</i>	<i>(duim)</i>
<i>Cu ta gusta come pandushi</i>	
<i>Esaki ta Padushi</i>	<i>(wijsvinger)</i>
<i>Semper e tin cos dushi</i>	
<i>Esaki ta mi papi</i>	<i>(middelvinger)</i>
<i>Cu ta gusta chapi</i>	
<i>Esaki ta mi mami</i>	<i>(ringvinger)</i>
<i>Cu gusta cariciami</i>	
<i>Esaki ta Jan</i>	
<i>Esaki ta Jan</i>	

*Cu tur ora bay ta bisa;
Henter mi famia riba un man! (pink)*

Herhaal met de kinderen de namen van de vingers en de naam van het familielid die de betreffende vinger voorstelt.

- *De duim is ... (madushi).*
- *De wijsvinger is ... (padushi).*
- *De middelvinger is ... (papi).*

● Onderzoeken:

Vraag de kinderen of hun eigen familie ook op één hand past? Laat de kinderen het liedje zo ombouwen dat het past bij hun eigen familie.

- *Wat moet er dan veranderen aan het liedje?*
- *Klopt het liedje als je de naam van Jan verandert?*

Kom tot de conclusie dat dat bij sommige kinderen wel het geval is en bij andere kinderen niet. Laat de kinderen onderzoeken of er een ander liedje of versje is, dat beter past bij hun familie.

Laat de kinderen verwoorden welke familieleden op hun hand (of handen) zouden moeten komen.

- *Waar moet je op letten als je een liedje of versje voordraagt?*

Wijs de kinderen erop dat ze duidelijk moeten spreken. Laat ze ook bewegingen met hun handen maken bij de voordracht.

● Uitvoeren/Creëren:

Laat de kinderen eerst bepalen hoeveel vingerpoppetjes zij moeten maken voor hun eigen familie. Laat de kinderen zelf kiezen welk werkblad het meest geschikt is voor hun familie. Laat ze het werkblad (naar keuze) inkleuren, de plaatjes uitknippen en om hun vingers vouwen. Laat ze het gedicht dat voor hun familie van toepassing is, aanleren (samen met de vingerpoppetjes).

● Evalueren:

- *Wie durft het gedicht voor te dragen?*
- *Hoe kun je zien aan de vingerpoppetjes wie, wie is?*
- *Heeft ... (naam van het kind) een grote of een kleine familie?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen poppetjes van vilt knippen. Laat ze deze poppetjes aan een strookje vilt bevestigen en zet deze met een nietje vast. De poppetjes kunnen als een ring om de vinger geschoven worden.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen naar hun voordracht.

- *Wat vind je moeilijk aan het voordragen van een liedje of versje?*
- *Kon iedereen je goed verstaan?*
- *Wat vond je een goed idee van jezelf?*

Didactische tip:

- Herhaal het lied 'Mi famia riba un man' gedurende het thema regelmatig.
- Laat de kinderen het lied 'Mi famia riba un man' presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.
- Laat de kinderen de vingerpoppetjes in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Begrippen: familie, mama, duim, wijsvinger, middelvinger, ringvinger, pink, oma, opa.

Activiteit 2.4 De tijd van opa en oma

De kinderen maken kennis met het onderwerp geschiedenis door terug te kijken naar de tijd toen hun ouders en grootouders nog jong waren. Tijdens deze activiteit komt een opa of oma in de klas vertellen hoe families vroeger samengesteld waren en hoe ze samenwoonden. Ook wordt een voorwerp van vroeger aan de kinderen gepresenteerd.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1,3a, 2.1, 2.1a, 2.3 M&M: 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 2.4, 2.4a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat families vroeger anders samengesteld waren en op een andere manier leefden;
- het concept van lineaire tijdsopvolging te herkennen (vroeger en nu);
- respect te tonen voor ouderen en tradities;
- verkennen en benoemen van culturele voorwerpen en activiteiten uit de directe omgeving en ervaren dat deze kunnen verschillen met de eigen ervaring;
- luisteren en praten over gevoelens, ideeën van anderen uit de eigen omgeving.

Wat heb je nodig?

- een opa of oma met een fotoboek.
- een voorwerp van vroeger (dat nu niet meer gebruikt wordt of in de loop der jaren sterk veranderd is, denk aan een cassette recorder of LP).

De activiteit:

- Vertel de kinderen dat er een opa/oma op bezoek komt en dat zij komt vertellen over wie er vroeger allemaal in een huis samenwoonden en hoe het huis eruitzag. Vraag de kinderen wat voor vragen zij straks zouden willen stellen aan de opa/oma.
 - *Hoe spreek je een opa/oma aan?*
- Stel eerst de opa of oma voor aan de kinderen. Laat de opa/oma eerst iets vertellen over hoe oud hij/zij is en de tijd waarin hij/zij geboren is. Zorg dat er voornamelijk voor dat er verteld wordt over de familiesamenstellingen en familie grootte in die tijd. Er kan worden ingegaan op (het aantal) mensen dat in een huis woonden, hoe het huis er vroeger uitzag en andere verschillen tussen vroeger en nu. Versterk het verhaal door foto's uit het fotoalbum van opa/oma te laten zien. Laat de kinderen hun vragen stellen.
- Zet het oude voorwerp in de kring en stel vragen.
 - *Wie weet wat dit is?*
 - *Wie heeft het weleens ergens gezien?*
 - *Waar werd het voor gebruikt?*
 - *Wie heeft het vroeger gebruikt denk je? (Opa of oma.)* Laat ook een voorwerp van nu zien.

- *Weten de kinderen hoe dit voorwerp er in de tijd dat hun ouders jong waren, eruitzag?* Laat het voorwerp zien.
 - *Wat is er veranderd?*
 - *Kun je er andere dingen mee doen?*
 - *Hoe ziet dit voorwerp er nu uit?*
- Laat de kinderen verschillen in families tussen vroeger en nu benoemen. Kunnen ze ook aangeven wat hetzelfde is gebleven tussen vroeger en nu?

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Verzamel met de kinderen in de komende dagen oude voorwerpen die zij thuis of bij opa en oma hebben liggen. Maak een tafel vol voorwerpen van vroeger.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen wat ze allemaal ontdekt hebben.

- *Wat heb je geleerd?*
- *Wat vond je interessant?*
- *Wat wist je nog niet en nu wel?*

Begrippen: nieuw, oud, tijd, vroeger, nu.

Activiteit 2.5 Bij ons thuis...

Tijdens deze activiteit wordt door een liedje aangegeven wie allemaal familie kan zijn. De kinderen vertellen over hun eigen familie en de band die zij hebben met hun familie. De kinderen leren het liedje 'Ik ben ik' zingen en ze doen er ook een dansje bij.

Waar:	In de klas/In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 5.2, 5.2a B&G: 5.6, 5.6a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aangeven wie allemaal familie van hem/haar zijn;
- aangeven welke band hij/zij met zijn/haar familie heeft;
- over zichzelf, zijn familie, gewoontes, et cetera te praten en te luisteren naar anderen die hierover vertellen;
- te variëren in klanksterkte (hard/zacht) bij het zingen van een lied;
- snelle en langzame dansbewegingen te maken naar gelang het ritme van de muziek.

Wat heb je nodig?

- De videoclip:
 - o 'Ik ben ik' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (2.11 minuten).
 - o 'I Am Me' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (2.11 minuten).
- Instructieblad 1 voor ouders.
- De videoclip 'The Family Tree Song' (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor) (1.37 minuten).

De activiteit:

● Laat de videoclip van het lied 'Ik ben ik' zien. Bespreek na de videoclip kort welke familieleden in het liedje voorkwamen. Is dit liedje ook van toepassing op de kinderen? Hebben zij een papa, mama, zus, broer, opa, oma en baby?

- *Wie van jouw familie woont in jouw huis?*
- *Wie is wel familie, maar woont niet in jouw huis?*

● Voer een gesprek over de band binnen je familie.

- *Wat doe je allemaal samen met je familie waarmee je in een huis woont?* (Bijvoorbeeld eten, tv kijken, sporten)
- *Wat doe je samen met de rest van de familie?* (Bijvoorbeeld, verjaardagen vieren, sporten)
- *Wat doet iedereen in huis?*
- *Woont iedereen van jouw familie op Aruba?*
- *Praat iedereen van jouw familie dezelfde taal?*
- *Op wie van je familie lijk jij?*

- Laat het liedje 'Ik ben ik' nog een keer horen. Laat de kinderen de tekst 'Ik ben ik en jij bent jij' meezingen.

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn mama en die hoort erbij*

*ze is heel lief en ze zorgt voor mij
mama, mama, mama, mama van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn papa en die hoort erbij
hij is heel groot en houdt van mij
papa, papa, papa, papa van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn zus en die hoort erbij
het is een meisje en ze kijkt heel blij
zusje, zusje, zusje, zusje van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn broer en die hoort erbij
het is een jongen en hij speelt met mij
broertje, broertje, broertje, broertje van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn opa en die hoort erbij
hij is heel oud en lief voor mij
opa, opa, opa, opa van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is mijn oma en die hoort erbij
ze is heel leuk en past op mij
oma, oma, oma, oma van mij*

*Ik ben ik en jij bent jij
dat is de baby en die hoort erbij
ze is heel klein en lijkt op mij
baby, baby, baby, baby kom erbij*

*ik ben ik en jij bent jij
kijk maar goed
want je hoort erbij
jullie zijn familie van mij
papa, mama, zusje, broertje, opa, oma, baby, ik en jij*

Laat ze (net als in het filmpje) zichzelf aanwijzen bij 'ik' en een ander aanwijzen bij 'jij'. U kunt het element van sterker/zacht zingen toevoegen. Geef met handgebaren (die u van tevoren afspreekt) aan, of de kinderen hard of zacht mogen zingen.

- Laat de kinderen dansen bij het liedje. Wijs hen erop dat aan het einde van het lied, het ritme van het lied vertraagd en dat ze dat ook bij het dansen moeten laten zien met langzame dansbewegingen.

Bedenk met de klas verschillende bewegingen of laat een aantal kinderen zich verkleden als de personen in het liedje. Wanneer er over deze persoon wordt gezongen mag die kinderen in het midden van de kring dansen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen het liedje aanpassen aan hun eigen situatie. Zorg dat alle familieleden in het liedje benoemd worden.

Reflectie en terugkoppeling:

Reflecteer met de kinderen op hoe het kringgesprek verliep.

- *Kun je goed luisteren?*
- *Hoe doe je dat?*
- *Heeft iedereen iets kunnen zeggen?*
- *Vond je het leuk om over je familie te praten?* Bespreek hoe het zingen en dansen van het lied verliep.
- *Wat is leuker, snel of langzaam dansen?*
- *Hard of zacht zingen?*
- *Hoe kun je langzaam dansen?*
- *Als je langzaam danst, wil je dan hard of zacht zingen?*

Didactische tip:

- Laat de kinderen tijdens een kringgesprek niet alleen antwoorden geven op vragen die u stelt, maar probeer ze ook aan te sporen om op elkaar te reageren, door vragen te stellen of door te vragen.
 - *Wie wil iets zeggen tegen ... (naam van het kind)?*
 - *Wie is het er (niet) mee eens?*
 - *Waarom (niet)?*
- Laat de kinderen het liedje en dansje 'Ik ben ik' presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 1 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het onderwerp 'Mijn familie' aan de slag kunnen gaan.

Begrippen: gezin, familie, broer, familie, moeder, taal, vader, zus.

Activiteit 2.6 Verjaardag vieren met mijn familie

Tijdens deze activiteit ontdekken de kinderen dat familie meer is dan alleen je gezin. Aan de hand van de verjaardag van de pop ontdekken ze dat er bij iedereen thuis andere tradities en gewoontes rondom het verjaardag vieren zijn. De kinderen vertellen over de cultuur en gewoontes binnen hun gezin.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a M&M: 8.3, 8.3a KV: 2.1, 2.1a, 2.3, 2.3a, 3.1, 3.1a, 3.2, 3.2a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aangeven wie allemaal familie van hem/haar zijn;
- culturele gewoontes en tradities verkennen en benoemen (over de verjaardag) uit de directe omgeving en ervaren dat deze kunnen verschillen met de eigen ervaring;
- variëren in klanksterkte (hard/zacht) bij het zingen van een lied.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- Een versierde stoel.
- Een verjaardag hoed/kroon voor de (hand)pop.

De activiteit:

Vorbereiding:

Zet de versierde stoel en verjaardag hoed/kroon in de kring. Als de kinderen de klas binnen komen zullen zij de stoel en de hoed/kroon zien, en zich afvragen wie er jarig is.

- Leg uit dat de pop vandaag jarig is.
- *Wat zullen we gaan doen voor de pop om zijn verjaardag bijzonder te maken?*

Laat de kinderen met verschillende ideeën komen. Beslis samen welk lied er gezongen zal gaan worden. Haal de pop in de klas en laat de kinderen zingen voor de pop. De pop vertelt dat hij cadeautjes gekregen heeft. Ook vertelt hij wat hij die dag allemaal van plan is te gaan doen. Hij geeft een feestje en op zijn feestje komt zijn familie.

Voer een gesprek over de familie van de kinderen. Concludeer dat er meer mensen tot je familie horen, dan de mensen die in je huis wonen. Inventariseer op welke manieren een familie verschillend kan zijn, bijvoorbeeld: grootte van de familie, samenstelling van de familie, wie er van de familie bij elkaar woont.

- *Wie heeft er een neef?*
- *Bij wie wonen opa en oma in huis?*
- *Wie heeft meer dan twee ooms?*

Bespreek met de kinderen wie van hun familie op bezoek komt als ze jarig zijn.

- *Je vader en moeder?*

- *Je opa en oma?*
- *Je ooms en tantes?*
- *En ook neven en nichten?*
- *Wie nog meer?*

Ga in op hoe de verjaardag gevierd wordt. Vraag ook of er speciale tradities of gewoontes bij de kinderen thuis zijn, als er iemand jarig is.

● Als iemand jarig is wordt er meestal gezongen.

- *Welk verjaardagsliedje ken jij?*

Maak een inventarisatie van alle liedjes die de kinderen naar voren brengen.

- *Welk lied vind je het leukst?*
- *Welk liedje zal de (hand)pop het leukst vinden?*

Laat de kinderen onderling beslissen welk liedje gezongen gaat worden voor de handpop.

● Laat de kinderen dit liedje zingen voor de (hand)pop. Laat de kinderen bij het zingen variëren in stemvolume. U geeft als leerkracht met handgebaren (die u van tevoren afspreekt) aan, of de kinderen hard of zacht moeten zingen.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een tekening maken waarop al hun familieleden staan. Laat de kinderen hun tekening in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen of ze in staat zijn om hun familie in kaart te brengen.

- *Kun jij aangeven wie er allemaal bij je familie hoort?*
- *Wat heb je ontdekt?*
- *Is het fijn om familie te hebben?*
- *Wat vind je leuker; een lied hard zingen of zachtjes?*

Begrippen: Ouders, grootouders, opa, oma, oom, tante, neef, nicht, gezin, familie.

Activiteit 2.7 Dit is mijn huis

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een schilderij maken van een uitvergrote foto van hun eigen huis, door hun familieleden op deze uitvergrote foto te schilderen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.3, 1.3a M&M: 6.1 KV: 1.1, 1.1a, 1.3, 1.3a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aan te geven wie allemaal familie van hem/haar zijn;
- verschillen en overeenkomsten tussen huizen aan te geven;
- rekening te houden met het plaatsen van figuren in een schilderij (voor, naast of in een huis);
- op een idee voor een schilderij te komen en dit tot een eigen product te maken;
- te schilderen met plakkaatverf en een fijne kwast.

Wat heb je nodig?

- Kwasten.
- Plakkaatverf in verschillende kleuren.
- Foto's van huizen (waar de kinderen in wonen).
- Stevig A3 papier.
- Zwart-wit kopie van de foto van het huis die de kinderen meegenomen hebben.

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat alle kinderen een foto meenemen van hun/een huis. Hang deze foto's allemaal willekeurig naast elkaar aan een waslijn, zodat de huizen een 'straat' vormen. Bespreek met de kinderen verschillen en overeenkomsten tussen huizen. Bespreek met de kinderen de volgende vragen:

- *Kun je aan een huis zien wie erin woont?*
- *Wat vind je belangrijk aan een huis?*
- *Wat vind je leuk aan een huis?*
- *Wat zou je kunnen missen aan je huis?*
- *Wat zou je graag willen toevoegen aan je huis?*
- *Wat zou je niet kunnen missen aan je huis?*

● Onderzoeken:

- *Als je in de foto van je huis, je familieleden wil toevoegen, waar zou je ze dan plaatsen?*

Bespreek hoe je dat kunt doen. (In het huis, bijvoorbeeld achter het raam of in de deur) voor het huis (dan schilder je over de foto heen) of naast het huis (indien er voldoende plek is).

● Uitvoeren/Creëren:

De zwart-wit kopie van de foto van het huis, vormt de basis voor de opdracht. De kinderen gaan op de afbeelding al hun familieleden toevoegen door deze met kleur erbij te schilderen. Bespreek met de kinderen waar ze hun familieleden kunnen toevoegen, in, naast of voor het huis?

● Evalueren:

Bespreek met de kinderen of al hun gezinsleden op de foto staan.

- *Past iedereen op het schilderij?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen dingen die ze graag zouden willen toevoegen aan hun huis, erbij schilderen (bijvoorbeeld zwembad, grote boom, schommel et cetera).

Reflectie en terugkoppeling:

- *Hoe heb je het aangepakt?*
- *Was het een verstandige aanpak?*
- *Ben je tevreden met het resultaat?*

Begrippen: voor, erin, ernaast, plek.

Deelvraag 3: Wat vind ik leuk?

Doel:

De kinderen zijn in staat aan te geven wat ze leuk vinden en wat zij daarbij voelen. Welke hobby's, welke dieren, et cetera vinden ze leuk?

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 3.1 Dit zijn mijn hobby's

PV & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een kant van hun Dit-ben-ik doos versieren met plaatjes, foto's van hun hobby's.

- Activiteit 3.2. Mi gusta mi mes!

PV & KV (Beeldende vorming)

Sociale en culturele vaardigheden

30 minuten

De kinderen kijken en luisteren naar het verhaal 'Mi gusta mi mes!'. Ze gaan elkaar complimenten geven en zichzelf op een groot hart tekenen (dat op de Dit-ben-ik doos geplakt zal worden).

- Activiteit 3.3. Mijn lievelingsdier

PV, N&T & KV (Beeldende vorming)

Creatief denken

60 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen hun lievelingsdier maken. Ze gaan hun lievelingsdier van klei maken aan de hand van een foto of afbeelding. Ze leren klei-verbindingen te maken en de kenmerken van hun lievelingsdier te verwerken in hun klei-werkstuk.

- Activiteit 3.4. Mijn lievelingsdans

M&M, B&G & KV (Dans/Muziek)

Sociale en culturele vaardigheden

60 minuten

Tijdens deze activiteit wordt het digitale prentenboek 'Giraf no por baila' gebruikt om de kinderen uit te leggen dat er verschillende soorten muziek en dans zijn. De kinderen leren dat er snelle/langzame muziek is met korte/lange bewegingen. Ze gaan ook zelf dansen en kiezen welke dans hun lievelingsdans is.

- Activiteit 3.5. De poster van Ikke

PV, N&T & KV (Media)

Computational thinking

60 minuten

De kinderen voeren stapsgewijs informatie (over henzelf) in, op de computer. Als eindresultaat krijgen ze een poster over henzelf. De leerkracht leest de kenmerken van een willekeurige poster voor en de kinderen raden om wie het gaat.

- **Activiteit 3.6. De interviewstoel**

PV

Communiceren

15 minuten

Tijdens deze activiteit mag een kind op de interview-stoel plaatsnemen, waarna de andere kinderen hem/haar interviewen. Deze activiteit wordt daarna dagelijks herhaald, totdat alle kinderen een keer op de interview-stoel gezeten hebben.

Activiteit 3.1 Dit zijn mijn hobby's

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen een kant van hun Dit-ben-ik doos versieren met plaatjes, foto's van hun hobby's.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.2b, 3.1, 3.1a, 3.1b, 6.1, 6.1a KV: 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- welke hobby bij een bepaald attribuut hoort;
- hobby's die hij/zij leuk vindt te benoemen;
- dat je van het uitvoeren van een hobby, positieve gevoelens krijgt;
- dat iedereen verschillende interesses heeft;
- uit tijdschriften plaatjes te halen die gerelateerd kunnen worden aan hun hobby's;
- zonder zichtbare lijmsporen te lijmen.

Wat heb je nodig?

- De Dit-ben-ik doos van de (hand)pop, met hierin attributen die te maken hebben met hobby's.
- Een (hand)pop.
- Tijdschriften om uit te scheuren/knippen.
- Lijm, verf, kleurpotloden, stiften.
- Gekleurd papier.
- Instructieblad 2 voor ouders.
- De videoclip 'The Hobbies Song. What Do You Like to Do?' (zie webpagina Whizz-Art – Instrucción pa mayor) (3.30 minuten).
-

De activiteit:

● Oriënteren:

De (hand)pop komt weer in de klas. De pop heeft een koffertje met attributen bij zich. Laat een van de kinderen iets uit het koffertje pakken. De klas raadt wat het attribuut voorstelt en welke hobby erbij hoort. Vervolgens neemt de pop het woord en aan de hand van de attributen in het koffertje vertelt de handpop meer over wie hij is, wat hij leuk vindt om te doen en wat zijn hobby's zijn.

● Onderzoeken:

Voer een gesprek met de kinderen waarbij zij aangeven wat zij leuk vinden om te doen; wat hun hobby's zijn.

- *Hoe voel je je, als je met je hobby bezig bent?*

Laat hen hun hobby uitbeelden, erover vertellen en laat andere kinderen ook vragen stellen over de hobby. Geef aan dat de Dit-ben-ik doos versierd gaat worden. De kinderen gaan eerst op zoek (in tijdschriften) naar allerlei foto's, afbeeldingen die te maken hebben met dingen die zij leuk vinden om te doen (hun hobby's).

● Uitvoeren/Creëren:

Laat de kinderen plaatjes uit tijdschriften scheuren en op een kant van de doos plakken. Leg uit en demonstreer hoe zij dit kunnen doen. Vertel dat u vandaag in het bijzonder gaat letten op hoe de kinderen gaan plakken. Er mogen geen lijmresten zichtbaar zijn na het plakwerk.

Als de kinderen geen plaatjes kunnen vinden, mogen zij zelf tekeningen maken van hun hobby, of thuis op zoek gaan naar plaatjes of foto's (thuis) die zij op hun doos kunnen plakken.

● Evaluëren:

Zet een willekeurige versierde doos in de klas. Laat de kinderen raden van wie de Dit-ben-ik doos is.

- *Hoe kun je dat zien?*

Laat het kind zelf ook iets vertellen over de plaatjes op zijn Dit-ben-ik doos. Vraag vervolgens naar hoe het plakken verlopen is.

- *Zijn er lijmresten te zien op de Dit-ben-ik doos?*
- *Hoe kan dat?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Spreek met de kinderen af dat ze voorwerpen die te maken hebben met hun hobby's, van thuis mee mogen nemen om in hun Dit-ben-ik doos te stoppen.

Reflectie en terugkoppeling:

Bekijk samen een aantal dozen. Vraag de kinderen of ze tevreden zijn over het resultaat.

- *Wat mist er nog?*
- *Wat ging er goed?*
- *Wat ging er minder goed?*
- *Zou je het een volgende keer anders aanpakken?*

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 2 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het onderwerp 'Mijn hobby' aan de slag kunnen gaan.

Begrippen: hobby, plakken, scheuren.

Activiteit 3.2 Mi gusta mi mes!

De kinderen kijken en luisteren naar het verhaal 'Mi gusta mi mes!'. Ze gaan elkaar complimenten geven en zichzelf op een groot hart tekenen dat op de Dit-ben-ik doos geplakt zal worden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.2, 1.2a, 1.2b, 1.2c, 1.2d, 3.1a, 3.1b, 6.1, 6.1a, 6.1b KV: 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aan te geven dat zijn positieve eigenschappen bijdragen tot een positief zelfbeeld;
- aan te geven wat hij/zij leuk vindt aan zichzelf;
- aan te geven waarom het belangrijk is om van jezelf te houden;
- dat complimenten krijgen bijdraagt tot een positief zelfbeeld;
- praten en tekenen over eigen gevoelens en ideeën;
- te tekenen, door de droge techniek (kleurpotlood) toe te passen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Mi gusta mi mes!' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.03 minuten).
 - o 'I Like Me' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (1.57 minuten).
- Een spiegel.
- Voor alle kinderen een hart van stevig papier.
- Kleurpotloden, stiften, scharen en lijm.

De activiteit:

● Laat het digitale prentenboek 'Mi gusta mi mes' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Wat vind jij mooi aan jezelf?*

Besprek niet alleen het uiterlijk van de kinderen, maar ook dingen die ze doen, dingen die ze lekker vinden.

- *Waar word je blij van?*

Bekijk het deel van de film waarin het varken verdrietig is nogmaals.

- *Ben jij net als het varken ook weleens niet blij?*
- *Waar word je niet blij van?*
- *Wat doe je dan?*

● Wat zeggen de kinderen tegen zichzelf als ze in de spiegel kijken? Vraag een aantal kinderen in de spiegel te kijken en hardop iets tegen zichzelf te zeggen. Laat de andere kinderen een compliment geven aan dit kind.

- *Hoe voelt het, als je een compliment krijgt?*

● Geef de kinderen een hart (dat past op de bovenkant van de Dit-ben-ik doos). Laat de kinderen in dit hart zichzelf tekenen. Geef als voorbeeld de afbeelding op de laatste pagina van het prentenboek. Laat de kinderen zichzelf tekenen in het hart. Ze plakken het hart op de bovenkant van de Dit-ben-ik doos.

Bespreek met de kinderen of ze van zichzelf houden.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een 'I-Like-Me' boek van zichzelf maken door allerlei tekeningen te maken over zichzelf (net zoals het voorbeeld van het prentenboek over het varken).

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze ervan vinden om iets goeds over zichzelf te zeggen.

- *Is dat gemakkelijk of moeilijk om te doen?*
- *En iets goeds over een ander kind?*

Begrippen: goed, mooi, knap, hart, compliment, houden van jezelf.

Activiteit 3.3 Mijn lievelingsdier

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen hun lievelingsdier maken. Ze gaan hun lievelingsdier van klei maken aan de hand van een foto of afbeelding. Ze leren klei-verbindingen te maken en de kenmerken van hun lievelingsdier te verwerken in hun klei-werkstuk.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Creatief denken
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 2.3, 2.3a, 7.2, 7.2a, 7.2b N&T: 3.2, 3.2a, 3.6, 3.6a, 3.7, 3.7a KV: 1.1, 1.1a, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende soorten dieren kennen;
- aangeven wat zijn/haar lievelingsdier is;
- gebruik te maken van zijn voorstellingsvermogen, inspiratie en fantasie om van klei een lievelingsdier te maken;
- het materiaal klei kennen;
- werken met spatels;
- driedimensionaal met klei te werken;
- verbindingen van klei te maken.

Wat heb je nodig?

- Een prentenboek waar verschillende dieren in voorkomen: bijvoorbeeld:
- Het digitale prentenboek:
 - o 'Storia di un mol chikito cu kier sa ken a pupu riba su cabes' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (4.39 minuten).
 - o 'De mol die wou weten wie er op zijn kop had gepoept' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (5.22 minuten).
- Een foto, afbeelding, knuffel of (speelgoed-)voorwerp van het lievelingsdier van ieder kind.
- Klei, spatels, kopje water (of zoutdeeg).

De activiteit:

● Oriënteren:

Lees een prentenboek over verschillende dieren voor. Bespreek de dieren die in het boek voorkomen.

- *Welke dieren vind je leuk?*
- *Welke niet?*
- *Waarom niet?*
- *Welk dier is je lievelingsdier?*
- *Kun je dat lievelingsdier ook aaien?*
- *Waarom wel/niet?*

● Onderzoeken:

De kinderen mogen nu de afbeelding/voorwerp van hun dier laten zien. Kunnen ze ook aangeven waarom het dier hun lievelingsdier is?

- *Wat zijn de kenmerken van hun lievelingsdier?*
- *Hoe ziet het dier eruit*
- *Hoeveel poten, korte/lange snuit, grote/kleine oren, lange/korte staart, vleugels, et cetera heeft het dier?*

Leg uit dat de kinderen hun lievelingsdieren mogen gaan kleien. Laat de kinderen experimenteren met klei en spatels.

- *Hoe maak je een bolletje?*
- *Hoe maak je een sliert/worm?*
- *Wat van je lievelingsdier lijkt op een bolletje en wat op een sliert/worm?*
- *Kun je ook nog andere vormen maken?*

● Uitvoeren/Creëren:

Leg uit en demonstreer hoe je klei aan elkaar kunt verbinden. Geef aan dat de kinderen bij het kleien van hun lievelingsdier goed moeten kijken naar de kenmerken van het dier. Laat ze beginnen met de grootste onderdelen van het dierenlichaam en daarna pas aan de details werken.

● Evalueren:

Bespreek de kenmerken en de technieken die de kinderen bij het kleien gebruikt heeft.

- *Lijkt het dier op je lievelingsdier?*
- *Zitten alle onderdelen van het lievelingsdier goed aan elkaar?*
- *Blijft je klei-werkstuk staan?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen een hok van klei maken voor hun lievelingsdier.

- *Past het diertje dat je van klei gemaakt hebben in het hok?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat vind je van het resultaat?*
- *Ben je tevreden?*
- *Wat vond je moeilijk?*
- *Wat ging gemakkelijk?*

Didactische tips:

- Richt u bij de kinderen die pas kennis hebben gemaakt met klei op technieken als: rollen van slierten en/of balletjes (ongeveer 5cm groot voor de jongste kleuters, balletjes van 1cm voor iets oudere kleuters).
- Richt u bij meer ervaren kinderen op het maken van verbindingen: laat zien hoe het kind bijvoorbeeld de pootjes bevestigd aan de romp.
- Laat de kinderen hun lievelingsdier (nadat het gebakken of ingedroogd is) in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen. Als ze een foto van hun lievelingsdier hebben, dan kunnen ze dit ook op de Dit-ben-ik doos plakken.

Begrippen: balletje, buik, klei, kop, lievelingsdier, poten, sliert, staart.

Activiteit 3.4 Mijn lievelingsdans

Tijdens deze activiteit wordt het filmpje over een giraf die niet kan dansen, gebruikt om de kinderen uit te leggen dat er verschillende soorten muziek en dans zijn. De kinderen leren dat er snelle/langzame muziek is met korte/lange bewegingen. Ze gaan ook zelf dansen en kiezen welke dans hun lievelingsdans is.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Dans/Muziek
Kerdoelen:	M&M: 8.1, 8.3, 8.3a B&G: 5.6a, 6.6 KV: 2.3, 2.3a, 3.2, 3.2a, 3.2b, 4.1, 4.1a, 4.1b, 4.2, 4.2a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1d

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende soorten dieren kennen;
- verschillende soorten dans/muziek kennen (een wals, schotse dans, tango, rock & roll en flamenco);
- kenmerken van muziek/dans te onderscheiden en uit te voeren (snel/langzaam en korte/langzame bewegingen);
- kenmerken van dans te onderscheiden en uit te voeren (korte of lange bewegingen);
- te concluderen dat de verschillende soorten muziek/dans uit verschillende landen komen;
- samen met een ander kind te dansen.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Een giraf kan niet dansen' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (7.54 minuten)
 - o 'Giraf no por baila' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (5.17 minuten).
 - o 'Giraffes Can't Dance' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (11.40 minuten).
 - o 'Las jirafas no pueden bailar' (Spaans) (zie webpagina Whizz-Art) (6.02 minuten).
- Muziekfragmenten van:
 - o Wals, (zie webpagina Whizz-Art).
 - o Schotse dans, (zie webpagina Whizz-Art).
 - o Tango, (zie webpagina Whizz-Art).
 - o Rock & Roll, (zie webpagina Whizz-Art).
 - o Flamenco, (zie webpagina Whizz-Art).

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat het digitale prentenboek 'Een giraf kan niet dansen' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

- *Waarom vindt de giraf dat hij niet kan dansen?* (Kromme poten, lange nek, valt als hij rent). Bespreek de dieren die in het boek voorkomen.
- *Kunnen de andere dieren wel dansen?*

● Onderzoeken:

Laat het digitale prentenboek 'Las jirafas no pueden bailar' (Spaanstalige versie) zien en stop na de dans van de wrattenzwijnen (bij 1.30 min). Leg uit dat deze dans 'de wals' heet. Bespreek met de kinderen een aantal kenmerken van deze dans (snel/langzaam, korte/lange bewegingen). Laat de volgende dans 'de Schotse dans' zien (tot aan 1.46 min). Bespreek ook van deze dans de kenmerken. Bespreek op dezelfde manier ook de dansen 'de tango', 'de rock & roll' en 'de flamenco'. Bespreek met de kinderen wat hen opvalt. '

- *Wat zijn de verschillen en de overeenkomsten tussen de verschillende dansen?* Vertel de kinderen dat deze dansen in verschillende landen gedanst worden.
- *Ken je nog andere dansen?*
- *Welke dans is van Aruba?*

● Uitvoeren/Creëren:

De kinderen gaan nu zelf dansen. Laat een voor een de verschillende dansen horen, bespreek eerst de kenmerken van die dans en laat de dans dan uitvoeren door de kinderen.

Als de kinderen de verschillende dansen kunnen uitvoeren, laat u het filmpje nogmaals zien. U laat de kinderen de verschillende soorten dans meedansen.

● Evalueren:

Bespreek de kenmerken en de technieken die de kinderen bij het dansen gebruikt hebben.

- *Welke muziek gaat snel/langzaam?*
- *Welke dans heeft korte bewegingen, welke lange?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen op zoek gaan naar muziek die zij leuk vinden. Laat hen dit presenteren met een bijbehorende dans.

- *Is het snelle/langzame muziek?*
- *Horen er korte/lange bewegingen bij?*

Reflectie en terugkoppeling:

- *Welke van deze dansen vind jij het leukst; snel of langzaam, korte of lange bewegingen?*
- *Welke dans vind jij moeilijk?*
- *Kun jij dansen?*

Kom met de kinderen tot de conclusie dat de giraf gelijk had; iedereen kan dansen!

Didactische tip:

- De muziekfragmenten die in de film gegeven zijn, zijn erg kort. Zoek naar voorbeelden van een wals, schotse dans, tango, rock & roll en flamenco, zodat de kinderen langer op de verschillende muzieksoorten kunnen dansen.
- Laat de kinderen de zelfbedachte dans presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: giraf, wals, Schotse dans, tango, rock & roll, flamenco, muziek, dans, bewegingen.

Activiteit 3.5 De poster van Ikke

De kinderen voeren stapsgewijs informatie (over zichzelf) in, op de computer. Als eindresultaat krijgen ze een poster over zichzelf. De leerkracht leest de kenmerken van een willekeurige poster voor en de kinderen raden om wie het gaat.

Waar:	In de klas/Thuis
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Media
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c N&T: 1.3a ICT: 1.6, 1.6a, 1.7, 1.7a, 1.9. 1.9a KV: 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat elk mens uiterlijke kenmerken en innerlijke eigenschappen heeft;
- zijn positieve eigenschappen aan te geven;
- herkennen dat er overeenkomsten en verschillen zijn in kenmerken tussen mensen;
- stapsgewijs gegevens over zichzelf in te voeren om te komen tot een eenvoudige visuele representatie;
- een eenvoudig computertekenprogramma te gebruiken.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- Een ingevulde poster van de (hand)pop.
- Een computer/laptop met internet.
- De website ABCYA.com http://www.abcya.com/all_about_me.htm..
- Kopieerblad 4: De poster van Ikke.

Vorbereiding

Vul het werkblad op de website 'ABCYA' in met gegevens van de (hand)pop.

De activiteit:

● De (hand)pop komt op bezoek in de klas. Hij laat vol trots zien wat hij op de computer gemaakt heeft (laat de poster van de pop zien). Lees voor wat erop staat. Concludeer dat er een heleboel handige en leuke informatie over de (hand)pop op het werkblad staat.

- *Hoe heeft de pop dit gemaakt?*

Laat de pop uitleggen (eventueel ondersteund door het digitale schoolbord) dat hij het op de computer heeft gemaakt en een beetje geholpen is door de juf. Vraag of de kinderen dit ook willen maken.

● Help (indien nodig) de kinderen bij het invullen van de vragen. Laat de kinderen zelf hun naam typen: geef hen een briefje met hun getypte naam (in hoofdletters zoals op het toetsenbord) en laat hen zelf dit overtypen. Laat hen zelfstandig de tekening op de computer maken, de kleur kiezen et cetera. Print vervolgens van ieder kind een poster.

- Kies een poster van een kind. Lees voor wat er op die poster staat, zonder de naam te verklappen.
- *Wie kan raden van wie deze poster is?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Kies een item van de poster (bijvoorbeeld lievelingskleur) en laat de kinderen onderzoeken (turven) wie in de klas bij dit item hetzelfde ingevuld heeft.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen hoe het proces om te komen tot de poster verlopen is.

- *Hoe heb je die poster gemaakt?*
- *Wie heeft je geholpen?*
- *Wat kon je al zelf?*

Laat de kinderen de poster in hun eigen Dit-ben-ik doos stoppen.

Didactische tip:

U kunt de kinderen ook de opdracht geven om deze poster samen met de ouders samen te stellen. Wanneer u niet in de gelegenheid bent deze opdracht digitaal uit te voeren, kunt u ook gebruik maken van een kopieerblad dat met hulp van u (of een ouder) kan worden ingevuld.

Begrippen: naam, verjaardag, uitzien, klas, leerkracht, favoriet, kleur, eten, dier

Activiteit 3.6 De interview-stoel

Tijdens deze activiteit mag een kind op de interview-stoel plaatsnemen, waarna de andere kinderen hem/haar interviewen. Deze activiteit wordt daarna dagelijks herhaald, totdat alle kinderen een keer op de interview-stoel gezeten hebben.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	15 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1a, 1.1b, 1.1c, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 4.1, 4.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat elk mens uiterlijke kenmerken en innerlijke eigenschappen heeft;
- innerlijke eigenschappen van zichzelf en anderen aan te geven;
- zijn positieve eigenschappen aangeven;
- vragen aan een klasgenoot te stellen;
- hoe een interview verloopt (vraag-antwoord).

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- Een (speelgoed of zelfgemaakte) microfoon.
- Kleine papiertjes en een doosje.
- Een (interview)stoel.

De activiteit:

● De (hand)pop komt op bezoek in de klas. Hij heeft iets bijzonders meegenomen; een microfoon. Hij legt uit dat hij met de microfoon interviews gaat houden. De pop stelt vragen aan de kinderen en zij mogen (in de microfoon) antwoord geven. Wat heeft hij veel te vragen! Hij wordt er moe van! Misschien kunnen de kinderen hem een beetje helpen. Laat de kinderen om de beurt vragen aan elkaar stellen met de microfoon terwijl de pop eventjes uitrust.

● Vertel de kinderen dat iedere dag andere kinderen geïnterviewd zullen worden. Laat de kinderen op een papiertje hun naam schrijven, het papiertje opvouwen en in een doos (of bakje) stoppen. U kunt ook uw eigen naam en die van de pop erin stoppen.

● Trek elke dag twee of drie namen van kinderen die om de beurt op de interviewstoel mogen zitten. De andere kinderen mogen deze kinderen interviewen. Ze mogen allerlei vragen stellen om meer te weten te komen over dit kind; wat zijn/haar favoriete eten is, met wie hij/zij in huis woont, wat zijn/haar hobby's zijn, favoriete speelgoed, et cetera.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen ook interviews afleggen buiten de klas. Bijvoorbeeld bij hun ouders, het hoofd van de school, opa of oma.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen of ze iets nieuws over elkaar hebben geleerd. Welke dingen hebben ze gemeen met elkaar?

Didactische tip:

De activiteit wordt aantrekkelijker voor de kinderen als zij op een versierde stoel mogen zitten, of een microfoon mogen vasthouden tijdens het interview.

Begrippen: interview, vraag, antwoord, eten, familie, favoriet, hobby, interview, speelgoed.

Deelvraag 4: Wat vind ik niet leuk?

Doel:

De kinderen zijn in staat aan te geven wat zij niet leuk vinden en wat zij daarbij voelen. Bij deze deelvraag worden verschillende emoties behandeld, waarbij de kinderen niet alleen de emoties leren kennen maar ook leren hoe ze met deze emoties om moeten gaan.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 4.1 Bah, dit is niet leuk!

PV & KV (Theater)
Communiceren
30 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen van zichzelf en anderen ontdekken wat ze wel of niet leuk vinden. Ze laten zien welke emoties er vrijkomen in situaties die zij niet leuk vinden en ze leren hoe ze hiermee om moeten gaan.

- Activiteit 4.2. Niet leuk, stop daarmee

PV & KV (Theater)
Probleem oplossen
30 minuten

De kinderen bespreken welke situaties ze niet leuk vinden en hoe zij daarop kunnen reageren. Door middel van rollenspelen, leren de kinderen om te gaan met situaties die zij niet prettig vinden.

- Activiteit 4.3. Het kleurenmonster

PV & KV (Beeldende vorming)
Sociale en culturele vaardigheden
2 x 60 minuten

De kinderen maken kennis met verschillende emoties aan de hand van het prentenboek 'E monster di color', van Anna Llenas. Ze gaan deze emoties verwerken in een wasco-poster waarin ze op verschillende manieren met wasco leren werken.

- Activiteit 4.4. Muziek, dans en emotie

PV & KV (Muziek/Dans)
Sociale en culturele vaardigheden
60 minuten

De kinderen ervaren dat muziek ook verschillende emoties kan oproepen. Ze leren deze emoties te herkennen uit verschillende muziekfragmenten. Ook gaan ze dansen op de verschillende muziekfragmenten vanuit verschillende emoties.

- Activiteit 4.5. Kikker is boos

PV & KV (Theater)
Sociale en culturele vaardigheden
45 minuten

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat het goed is om soms negatieve gevoelens te hebben. Ook leren ze hoe ze hiermee om kunnen gaan en hoe ze een ander met die gevoelens kunnen helpen.

- **Activiteit 4.6. Pesten is niet leuk**

PV

Sociale en culturele vaardigheden

30 minuten

Tijdens deze activiteit maken de kinderen kennis met het begrip pesten door middel van het boek 'Mi amiga Maggie'. Ze leren dat er op drie manieren gepest kan worden. U maakt samen met de kinderen een poster waarop de omgangsregels komen te staan.

Activiteit 4.1 Bah, dit is niet leuk!

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen van zichzelf en anderen ontdekken wat ze wel of niet leuk vinden. Ze laten zien welke emoties er vrijkomen in situaties die zij niet leuk vinden en ze leren hoe ze hiermee om moeten gaan.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 1.1, 1.1b, 2.2a, 2.2b, 2.3, 4.1, 4.1c, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 1.1, 1.1a, 1.3a, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- benoemen welke situaties zij wel of niet leuk vinden;
- emoties te herkennen (blij, boos, bang, verdrietig);
- uitvoeren hoe ze om moeten gaan met situaties die ze niet leuk vinden;
- op de juiste manier te reageren op gevoelens van een ander;
- een eenvoudige situatie te bedenken om iemand te laten zien dat je iets niet leuk vindt;
- zich in te leven in een rol en kenmerken van de rolfiguur uit de beelden in bewegingen en handelingen;
- een kleine presentatie te geven.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 1: Smileys (blij, verdrietig).

De activiteit:

● Hang de smileys (kopieerblad 1) aan twee tegenovergestelde kanten van de gymzaal. Leg uit dat de blij smiley staat voor de dingen die je leuk vindt, en de verdrietige smiley voor de dingen die je niet leuk vindt. De kinderen beginnen in het midden van de gymzaal. Bij elke stelling die u opnoemt, moeten de kinderen een kant kiezen waar ze gaan staan. Als ze al aan de goede kant staan, mogen ze blijven staan. Voorbeelden van stellingen zijn:

- *Je eet vanavond frietjes.*
- *Je gaat de hele zaterdag kleren shoppen.*
- *Je loopt op te kleine schoenen.*
- *Oma geeft je een zak snoepjes.*
- *Je doet mee met een sportdag.*
- *Je gaat naar de Pizza hut.*
- *Je moet nette kleren aan.*
- *Je gaat een lange wandeling maken.*
- *De kapper gaat je haren knippen.*
- *Je moet naar de tandarts.*
- *Je verliest bij het spelen van domino.*
- *Je krijgt een puppy voor je verjaardag.*

- *Er wordt gepest in de klas.*

Laat de kinderen ook zelf een aantal stellingen bedenken.

● Laat de kinderen aan de 'niet-leuke' kant van de gymzaal in een kring op de vloer zitten. Welke dingen vonden bijna alle kinderen niet leuk?

- *Waarom vind je iets niet leuk?*

Maak een link naar emoties. *Misschien vind je iets niet leuk, omdat je bang bent. Of omdat het je boos maakt of omdat je er verdrietig van wordt.*

- *Kun je iets bedenken wat je moet doen, waar je boos van wordt?*
- *En verdrietig of bang?*
- *Vinden alle mensen dezelfde dingen niet leuk?*

Concludeer samen met de kinderen dat wat je wel of niet leuk vindt bij iedereen verschillend is. Het hoort bij wie je bent.

- *Op welke manier laat je blijken dat je iets niet leuk vindt?*

● Leg de kinderen een aantal situaties voor, waarin zij vertellen of demonstreren hoe zij zouden laten blijken dat ze dit niet leuk vinden. Bijvoorbeeld: vies kijken, boos kijken, stampvoeten, huilen, niet durven kijken, zeggen dat je het niet leuk vindt. Bespreek hoe hun manier van laten zien dat ze iets niet leuk vinden, overkomt op een ander. Voer kleine rollenspelen uit.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Maak een 'Dit vind ik niet leuk' tekening waarin de kinderen tekenen of plaatjes plakken van dingen die zij niet leuk vinden. Deze kan aan de onderkant van de Dit-ben-ik doos geplakt worden. Maak met de kinderen een 'Dit vinden wij niet leuk- tafel' in de klas.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Wat heb je ontdekt?*
- *Hoe vond je het spel?*
- *Wat viel je op?*

Begrippen: blij, boos, verdrietig, bang.

Activiteit 4.2 Niet leuk! Stop daarmee

De kinderen bespreken welke situaties ze niet leuk vinden en hoe zij daarop kunnen reageren. Door middel van rollenspellen, leren de kinderen om te gaan met situaties die zij niet prettig vinden.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.3, 2.3a, 4.1c, 4.2, 4.2a, 4.2b, 5.1b, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 1.1, 1.1a, 1.3a, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- enkele waarden en normen in zijn omgeving aan te geven: gezin/familie, klas en school;
- herkennen dat waarden en normen zorgen voor vrede en geborgenheid;
- herkennen dat bepaalde situaties gevoelens oproepen;
- op de juiste manier op gevoelens van andere te reageren;
- aan te geven hoe hij/zij moet omgaan met eigen emoties;
- aan te geven wat hij/zij niet leuk vindt;
- een eenvoudige situatie te bedenken om iemand te laten zien dat je iets niet wil;
- zich in te leven in de rol en kenmerken van de rolfiguur uit te beelden in bewegingen en handelingen;
- een kleine presentatie te geven.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.

De activiteit:

● De (hand)pop komt op bezoek in de klas. Hij is boos. Hij legt uit dat zijn vriendjes hem zijn gaan kietelen en dat hij dat niet leuk vond. Hij houdt niet van kietelen! Hij wordt er boos van.

- *Wie wordt ook boos van kietelen?*
- *Wie wordt juist blij van kietelen?*
- *Hoe kun je merken dat iemand iets niet leuk vindt?*
- *Wat doe je als je merkt dat iemand iets niet leuk vindt?*

● Doe drie keer een kort rollenspel samen met een kind. Laat eerst een kind iets van u afpakken. U reageert hierop door te gaan huilen. Laat vervolgens een kind iets van u afpakken. U reageert hierop door boos te worden. Laat nu een kind iets van u afpakken. U reageert bang op dit kind. Vraag na ieder rollenspel, wat de kinderen vinden van de manier waarop u reageert. Probeer samen uit te vinden hoe je het beste kunt reageren als iemand iets van je afpakt. Voer het rollenspel een vierde keer uit en reageer nu, zoals de kinderen voorstellen dat u moet reageren.

- *Is dit een betere reactie?*

● Weten de kinderen andere situaties te bedenken waarin iets tegen hun zin gebeurde? (Voorbeelden van situaties kunnen zijn: iemand trekt aan je haar. Iemand zegt dat je stom bent. Iemand wil dat je iets doet wat niet mag. Je mag niet meespelen.). Laat de kinderen zelf deze situaties uitspelen en bedenk samen met de klas mogelijke oplossingen.

- *Wat moet je niet doen in zo'n situatie?*
- *Wat kun je het beste doen in zo'n situatie?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Verzamel afbeeldingen en/of voorwerpen van situaties of dingen die de kinderen niet leuk vinden. Deze kunnen aan de Dit-ben-ik doos worden toegevoegd.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen of ze iets hebben geleerd. Zouden ze nu het anders doen als er iets gebeurt wat ze niet leuk vinden?

Begrippen: boos, verdrietig, bang, afpakken, kietelen, gemeen, opkomen voor jezelf.

Activiteit 4.3 Het kleurenmonster

De kinderen maken kennis met verschillende emoties aan de hand van het prentenboek 'Het Kleurenmonster', van Anna Llenas. Ze gaan deze emoties verwerken in een wasco-poster waarin ze op verschillende manieren met wasco leren werken.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	2 x 60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 5.1, 5.1a, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat bepaalde situaties gevoelens oproepen;
- de vijf basisemoties te herkennen: blijdschap, angst, boosheid, liefde, verdriet;
- basisemoties zowel bij zichzelf als bij anderen te herkennen en dit op eenvoudige wijze kunnen uitdrukken;
- herkennen dat iedereen weleens gevoelens van angst, woede en verdriet heeft;
- werken met wasco;
- namen kennen van de primaire kleuren (rood, blauw, geel) en de kleuren zwart, groen en roze;
- emotie te koppelen aan kleur;
- emotie te gebruiken tijdens het tekenen met wasco;
- het gemaakte werk aan elkaar te presenteren.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Het kleurenmonster' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (4.00 minuten).
 - o 'E monster di color' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (3.14 minuten).
 - o 'The Colour Monster' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (7.32 minuten).
 - o 'El Monstruo de Colores' (zie webpagina Whizz-Art) (3.51 minuten).
- Zes grote witte kartolina's
- Wasco-krijt

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat het digitale prentenboek 'Het kleurenmonster' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

- Bespreek de kleuren en de emoties. (Geel-vreugde, blauw-verdriet, zwart-angst, rood-woede, groen-kalmte, roze-verliefd/liefde) Herkennen de kinderen de emoties? Vraag wanneer ze welke emotie voelden.

● Onderzoeken:

Geef de kinderen een vel papier (A4) en wasco krijt. Demonstreer hoe de kinderen moeten werken met wasco. Laat het verschil zien tussen hard drukken op de wasco en zacht drukken. Laat de kinderen zelf experimenteren hiermee.

- *Welke emotie hoort bij geel?* Laat hen die wasco pakken.
- *Als je blij bent, hoe teken je dan?* Laat hen nu rood pakken.
- *Welke emotie hoort bij rood?*
- *Als je boos bent, hoe teken je dan?*
- *Wat heb je ontdekt?*

● Uitvoeren/Creëren:

De kinderen gaan samen werken aan zes emotieposters. Op elk tafelgroepje legt u een poster neer en wasco in een bepaalde kleur (lichte en donkere kleuren mogen allebei gebruikt worden: licht- en donkerblauw mogen bijvoorbeeld allebei in de blauwe- verdrietige groep).

Verdeel de kinderen in groepjes en geef ze steeds vijf minuten om iets op de poster te tekenen, daarna schuift het groepje door naar de volgende poster. Wijs ze op de twee manieren waarop ze de wasco kunnen gebruiken. Als ze bij de gele poster zijn, dan moet ze tekenen vanuit de emotie vreugde. Bij blauw vanuit verdriet, et cetera,

● Evaluëren:

Bespreek met de kinderen wat opvalt? Zijn de twee verschillende manieren van het gebruik van wasco gebruikt? Wat valt op aan de verschillende posters.

- *Kun je zien dat bij de poster rood, boos getekend is?*
- *Hoe dan?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Een andere verwerking is de kinderen een papier met zes vakjes te geven. In elk vakje gebruiken ze één kleur voor elke emotie. Ze tekenen dingen, situaties of voorwerpen die ze bij die emotie vinden passen; bijvoorbeeld een zwarte spin bij angst.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen naar hoe het proces verliep en ook naar het product.

- *Wat heb je allemaal gedaan?*
- *Wat ging goed?*
- *Wat was moeilijk?*
- *Ben je tevreden over het resultaat?*

Didactische tip:

Laat de kinderen de poster presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: wasco, angst, blauw, geel, gevoelens, groen, kalmte, kleuren, monster, rood, verdriet, verliefd, vreugde, woede, zwart.

Activiteit 4.4 Muziek, dans en emotie

De kinderen ervaren dat muziek ook verschillende emoties kan oproepen. Ze leren deze emoties te herkennen uit verschillende muziekfragmenten. Ook gaan ze dansen op de verschillende muziekfragmenten vanuit verschillende emoties.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 1.1a, 1.2a, 1.3, 1.3a, 2.1, 2.1a, 4.1, 4.1a, 4.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de vier basisemoties te herkennen: blijdschap, boosheid, angst, verdriet;
- basisemoties zowel bij zichzelf als bij anderen te herkennen en dit op eenvoudige wijze uit te kunnen drukken;
- emotie te koppelen aan muziek en dans;
- gebruik te maken van zijn voorstellingsvermogen, inspiratie en fantasie om tot een dans op muziek te komen.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 1: Smileys (blij, boos, bang, verdrietig).
- Muziekfragmenten bij oriënteren: (angst – vreugde – verdriet) (zie webpagina Whizz-Art) (8.11 minuten).
- Muziekfragmenten bij onderzoeken (zie webpagina Whizz-Art):
 - o Verdriet (3.28 minuten).
 - o Vreugde (1.41 minuten).
 - o Woede (5.47 minuten).
 - o Angst (2.57 minuten).
- Muziekfragmenten bij uitvoeren/creëren: <http://www.muziekmuzisch.net/styled-7/styled-26/styled-24/index.html> (zie onder lesidee nummer 5: Ik voel me vrolijk, verdrietig of bang).

De activiteit:

● Oriënteren:

De kinderen gaan luisteren naar drie muziekfragmenten. Wat valt de kinderen op?

- *Lijkt de muziek op elkaar?*
- *Wat is anders?*

● Onderzoeken:

Hang in de hoeken van de gymzaal smileys van de vier emoties (blij, boos, bang, verdrietig). Laat een van de muziekfragmenten horen en laat de kinderen naar de smiley lopen die volgens hen bij het muziekfragment hoort. Bespreek waar de kinderen aan kunnen horen dat de muziek verdrietig, vrolijk, boos of blij klinkt. Zet een volgend fragment op en herhaal de opdracht. Herhaal dit totdat alle emoties aan bod gekomen zijn.

● Uitvoeren/Creëren:

Laat de kinderen door de gymzaal lopen of dansen op de muziek die u laat horen. Laat hen met mimiek en lichaamshouding de emotie van het muziekfragment uitbeelden.

● Evalueren:

Bespreek de smileys om beurten.

- *Welke muziek hoort erbij?*
- *Hoe dans je op deze muziek?*
- *Wat zijn de verschillen en de overeenkomsten?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen zonder muziek dansen. Vraag de rest van de klas of ze denken dat bij deze dans boze, verdrietige, blij of bange muziek hoort.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen naar hun voorkeur.

- *Naar welke muziek luister je het liefst?*
- *Op welke manier dans je het liefst?*

Didactische tip:

Laat de kinderen zelf de posterformaat smileys maken.

Begrippen: bang, blij, boos, gevoel, verdrietig, muziek, dans.

Activiteit 4.5 Kikker is boos

Tijdens deze activiteit leren de kinderen dat het goed is om soms negatieve gevoelens te hebben. Ook leren ze hoe ze hiermee om kunnen gaan en hoe ze een ander met die gevoelens kunnen helpen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Theater
Kerdoelen:	PV: 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c, 6.2, 6.2a, 6.2b KV: 1.1, 1.1a, 1.3a, 2.1, 2.1a, 4.1, 4.1a, 4.1b, 5.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat bepaalde situaties gevoelens oproepen;
- de basisemoties te herkennen;
- hoe hij/zij moet omgaan met emoties van zichzelf en anderen;
- herkennen dat iedereen weleens gevoelens van angst, woede en verdriet heeft;
- situaties over hun beleving van de dagelijkse werkelijkheid uit te spelen;
- zich in te leven in de rol en kenmerken van de rolfiguur uit te beelden in bewegingen en handelingen;
- een kleine presentatie te geven;
- primaire emoties uit te beelden.

Wat heb je nodig?

- De film:
 - o 'Kikker is boos' (Nederlands) (zie webpagina Whizz-Art) (8.18 minuten).
 - o 'Dori ta rabia (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (7.16 minuten).
- De film 'Ik ben boos' (zie webpagina Whizz-Art) (14.35 minuten).

De activiteit:

● Oriënteren:

Laat de film 'Kikker is boos' zien. Controleer of de kinderen het verhaal begrepen hebben, door vragen te stellen.

● Vraag de kinderen naar hun eigen gevoelens.

- *Zijn ze ook weleens boos of verdrietig?*
- *Hoe voelt het om boos te zijn?*
- *Hoe kijk je dan?*
- *Hoe voelt het om verdrietig te zijn?*
- *Hoe kijk je dan?*

● Onderzoeken:

Zet vier kinderen met verschillende emoties naast elkaar. Wat is het verschil tussen deze kinderen? Wat is het verschil in het gezicht? En in lichaamshouding?

Bespreek de emotie 'boos'.

- *Mag je boos zijn?*

Benadruk dat je boos mag zijn maar dat je het op een goede manier moet oplossen.

- *Wat kun je doen als je boos bent?*
- *Van welke dingen worden de kinderen boos? Bespreek zo ook de overige emoties.*

● Uitvoeren/creëren:

Oefen de mimiek van de verschillende emoties.

- *Kijk boos.*
- *Kijk bang.*
- *Kijk verdrietig.*
- *Kijk blij.*

Wissel deze oefeningen snel af.

Speel dan met de kinderen verschillende rollenspelen. De bedoeling is, dat een kind een vervelende emotie laat zien (boos, bang of verdrietig) en de rest van de klas ervoor moet zorgen dat dit kind blij wordt.

Laat de kinderen de situaties uitspelen om te leren hoe ze een ander kunnen helpen om van vervelende gevoelens af te komen.

● Evalueren:

Bespreek met de kinderen wat hielp om een boos kind blij te maken?

- *Hoe is de situatie opgelost?*
- *Heb je andere ideeën?*
- *En bij de situatie van een verdrietig en bang kind?*
- *Help je ook weleens in het echt, iemand blij te maken?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen de film 'Ik ben boos' bekijken.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen hoe het voelt om iemand blij te maken.

- *Is het moeilijk?*
- *Is het gemakkelijk?*
- *Wat voel je zelf?*

Begrippen: boos, bang, verdrietig, blij, elkaar helpen.

Activiteit 4.6 Pesten is niet leuk

Tijdens deze activiteit maken de kinderen kennis met het begrip pesten door middel van het boek 'Mi amiga Maggie'. Ze leren dat er op drie manieren gepest kan worden. U maakt samen met de kinderen een poster waarop de omgangsregels komen te staan.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Sociale en culturele vaardigheden
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	PV: 2.1, 2.1a, 2.2, 2.2a, 2.2b, 2.2c, 2.2d, 2.3, 2.3a, 5.3, 5.3a, 6.1, 6.1a, 6.1b, 6.1c

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen dat waarden en normen zorgen voor vrede en geborgenheid;
- aan te geven welke stappen hij kan ondernemen om aan een veilige omgeving voor medekinderen bij te dragen;
- dat er verschillende soorten van pesten bestaan;
- aan te geven hoe hij/zij moet omgaan met emoties die naar voren komen wanneer zij pesten/gepest worden.

Wat heb je nodig?

- Het digitale prentenboek:
 - o 'Mi amiga Maggie' (Papiamento) (zie webpagina Whizz-Art) (2.01 minuten).
 - o 'My Friend Maggie' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art) (3.16 minuten).
- Stevig A3 papier.
- Dikke stiften.
- Sociogram <https://www.sometics.com/nl/sociogram>.

De activiteit:

● Laat het digitale prentenboek 'Mi amiga Maggie' zien. Controleer of de kinderen het boek begrepen hebben, door vragen te stellen.

● Vertel dat dit boek over pesten gaat. Koppel de inhoud van het boek aan de situatie in de klas. Stel vragen aan de kinderen:

- *Gebeurt pesten ook weleens in onze klas?*
- *Misschien niet zo erg maar een beetje?*
- *Heb je weleens iemand gepest?*
- *Wat deed je toen?*

1. Je kunt iemand pesten (en pijn doen) door te slaan of schoppen.
2. Je kunt iemand pesten (en pijn doen) met woorden.
3. Je kunt iemand pesten (en pijn doen) door hem/haar buiten te sluiten.

Besprek met de kinderen waarom het niet leuk is om te pesten en wat de kinderen kunnen doen als iemand gepest wordt.

- *Ben je weleens door iemand gepest?*
- *Wat voelde je toen?*
- *Wat zou jij doen als je Maggie was?*
- *Wat zou jij doen als je Paula was?*

Benadruk dat goede vrienden voor elkaar opkomen (zoals Maggie deed) en dat het leuker is als iedereen mee mag doen.

● Maak samen met de klas een poster waarop regels staan ten aanzien van omgaan met elkaar (pesten). Gebruik pictogrammen. Hang deze poster in de klas op en kom regelmatig terug op de afspraken die u gemaakt hebt met de klas.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Telefon pa Hubentud heeft een complete methode 'Prevencion di termento na scol' ontwikkeld over pesten. Deze methode is onder veel scholen al verspreid, maar kan nog worden aangevraagd door contact op te nemen via de website: <https://131.aw/> of <http://telhubentud.org.aw/en>.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen na de eerstvolgende keer samen spelen of buitenspelen of ze vriendelijk voor elkaar geweest zijn en of iedereen mee mocht spelen.

Didactische tips:

- Maak twee keer per jaar een sociogram waarin u afkunt lezen hoe de sociale verhoudingen in de klas liggen.
- Laat de kinderen de poster presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: buitensluiten, elkaar pijn doen, negeren, pesten, schelden, uitlachen, voor elkaar opkomen.

Deelvraag 5: Wat lust ik allemaal?

Doel:

De kinderen kunnen aangeven welke dingen ze wel lekker vinden om te eten, en welke niet. Ze leren smaken herkennen, werken zelf recepten uit en bezoeken een restaurant waar ze kennismaken met een kok en een ober.

Aan deze deelvraag zijn de volgende activiteiten gekoppeld:

- Activiteit 5.1 Overloopspel vies en lekker

N&T & B&G
Kritisch denken
45 minuten

Tijdens deze activiteit wordt het overloopspel 'vies en lekker' gespeeld. De kinderen krijgen een etenswaar of gerecht te horen (of te zien), waarna ze in het vak 'lekker' of het vak 'vies' gaan staan.

- Activiteit 5.2. Vier smaken

N&T
Probleem oplossen
45 minuten

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen onderzoeken welke vier smaken zij kunnen onderscheiden. In vier verschillende bekertjes zit een vloeistof. De kinderen gaan kijken, ruiken en proeven om te achterhalen welke smaak in ieder bekertje zit.

- Activiteit 5.3. Proefposters

N&T
Kritische denken
45 minuten

De kinderen ontdekken dat de verschillende smaken die zij proeven in verschillende groepen kunnen worden verdeeld. Ze gaan aan de hand van wikkels en lege doosjes en dergelijke de posters van de verschillende smaken beplakken om te kunnen concluderen welke smaak het meest in trek is in de klas.

- Activiteit 5.4. Mijn lievelingseten

N&T & KV (Beeldende vorming)
Computational thinking
120 minuten

Tijdens deze activiteit maken de kinderen hun eigen zoutdeeg volgens een stappenplan. Van dit zoutdeeg gaan ze hun lievelingseten namaken. Kleitechnieken als uitrollen en snijden in deeg worden geoefend.

- Activiteit 5.5. Bananecakejes maken

N&T
Computational thinking
60 minuten

Tijdens deze activiteit maken de kinderen hun eigen bananecakejes door een recept stap voor stap te volgen.

- **Activiteit 5.6 Een kijkje in het restaurant**

M&M & N&T

Mediawijsheid

180 minuten

De kinderen brengen een bezoek aan een restaurant. Ze gaan hierbij een kijkje nemen in de keuken van het restaurant en kennismaken met een kok die hen vertelt wat voor lekkere dingen er gemaakt worden. Wellicht mogen de kinderen ook zelf aan de slag om iets lekkers te maken. Ze maken kennis met een ober die hen vertelt over zijn werk en wellicht kan hij ook wat hulp gebruiken.

Activiteit 5.1 Overloopspel vies en lekker

Tijdens deze activiteit wordt het overloopspel 'vies en lekker' gespeeld. De kinderen krijgen een etenswaar of gerecht te horen (of te zien), waarna ze in het vak 'lekker' of het vak 'vies' gaan staan.

Waar:	In de gymzaal
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	N&T: 2.5a B&G: 6.1, 6.1a, 6.1b

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen welke prikkels door de verschillende zintuigen kunnen worden waargenomen;
- aangeven wat hij/zij vies of lekker vindt;
- onderscheiden van de smaken zoet, zuur, zout en bitter;
- voor hun eigen mening op te komen;
- een onderwerp met eigen kennis interpreteren.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 1: Smileys (blij, verdrietig).

De activiteit:

● Verdeel de gymzaal in drie even grote blokken. De kinderen staan in het linkerblok van de gymzaal. De leerkracht legt uit dat dit de 'lekker' kant is. Het rechterblok van de gymzaal is de 'vies' kant. De leerkracht staat in het middelste blok en noemt een gerecht (of eetwaar) op. De kinderen die dit lekker vinden blijven staan aan de 'lekker' kant, de kinderen die dit vies vinden rennen naar de 'vies' kant. Oefen dit een paar keer, tot de kinderen goed begrijpen welke kant lekker en welke kant vies is. Zorg ook dat ze begrijpen dat ze soms aan een bepaalde kant mogen blijven staan.

● Leg het spel even stil als u ziet dat de meningen verdeeld zijn. Bespreek met de kinderen of alle mensen dezelfde dingen lekker vinden.

- *Hoe kan dat?*
- *Kun je kinderen overhalen om naar het andere vak te lopen?*

● Wanneer de kinderen het spel goed begrepen hebben, zet u in het middelste blok twee tikkers. Zij mogen de kinderen die overlopen proberen te tikken. Ze mogen de kinderen niet meer tikken zodra ze in het linker-of rechterblok zijn aangekomen. Kinderen die getikt zijn komen de tikkers daarna helpen.

Zodra het spel goed loopt, kunt u de tikkers zelf gerechten laten bedenken, zodat de kinderen het spel zelfstandig kunnen spelen.

● Bespreek na afloop met de kinderen wat de meeste kinderen lekker vinden en wat de meeste kinderen vies vinden.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Verdeel de gymzaal in vier hoeken (een hoek zoet, zuur, zout en bitter). Noem een eetwaar en laat de kinderen aangeven (door naar de juiste hoek te rennen) of iets zoet, zuur, zout of bitter smaakt.

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen of ze hun mening durven geven.

- *Durf je te laten zien wat je denkt?*
- *Ook als de meeste kinderen aan de andere kant van de gymzaal staan?*

Didactische tip:

Om duidelijker aan te geven welke kant 'vies' en welke 'lekker' is, kunt u gebruik maken van een teken of symbool. Bijvoorbeeld een blijde en niet-blijde smiley. Mocht u ook de smaken aanbieden dan is het aan te raden om ook hiervoor illustraties te gebruiken (een citroen, een snoepje, een grapefruit en een pak zout).

Begrippen: lekker, vies, verschillende gerechten.

Activiteit 5.2 Vier smaken

Tijdens deze activiteit gaan de kinderen onderzoeken welke vier smaken zij kunnen onderscheiden. In vier verschillende bekertjes zit een vloeistof. De kinderen gaan kijken, ruiken en proeven om te achterhalen welke smaak in ieder bekertje zit.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Probleem oplossen
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	N&T: 1.1, 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3d, 1.4, 1.4a, 1.5, 1.5a, 2.5, 2.5a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- de prikkels die door de verschillende zintuigen kunnen worden waargenomen, te herkennen;
- de smaken zoet, zuur, zout en bitter van elkaar te onderscheiden;
- een oplossing te bedenken voor een probleem (wat zit er in het bekertje?);
- samen te werken bij het uitvoeren van een onderzoekje.

Wat heb je nodig?

- Kopieerblad 5: Vier smaken.
- Vier bekertjes met water, met op iedere kopje een nummer.
- Zout.
- Suiker.
- Bitterlemon of tonic.
- Citroensap.
- Twee wattenstaafjes per kind (knip ze doormidden zodat elk kind vier keer kan proeven).
- Tijdschriften.
- Stevig A3 papier.
- Lijm.

De activiteit:

● Oriënteren en vaststellen:

Begin de les in de kring. Zeg dat u erg veel dorst heeft en neem een slokje uit een bekertje water. Proest het water weer uit, roep:

- *BAH! Dit is geen gewoon water, het lijkt wel water uit de zee! Hoe smaakt water uit de zee?*

Laat nu vier bekertjes met water zien. Vertel de kinderen dat één van de bekertjes water uit de zee bevat; in de andere bekertjes zitten andere smaken.

- *Kun je zien in welk bekertje zee- (zout) water zit? Concludeer met de kinderen dat dit niet te zien is.*

● Zoeken en plannen:

Vraag de kinderen hoe ze erachter kunnen komen welke smaak in welk bekertje zit. Concludeer dat je dat kunt proeven, maar dat je soms ook kunt ruiken aan iets, om te weten wat voor smaak het heeft. Of je kunt kijken naar de kleur van de vloeistof.

● Selecteren, meten en verzamelen:

Laat de kinderen een wattenstaafje in het eerste bekertje dopen, eraan ruiken en deze in de mond doen om te proeven. Leg vooraf uit dat zij voor elk bekertje een nieuw wattenstaafje moeten gebruiken en deze niet met anderen moeten delen in verband met hygiëne. Zeg de kinderen dat ze niet aan de andere kinderen mogen verklappen wat ze geproefd hebben. Laat de kinderen tussendoor telkens wat water drinken.

● Verwerken:

Besprek het kopieerblad met de kinderen. Laat de kinderen in tweetallen hun bevindingen aankruisen op het kopieerblad (zie kopieerblad 5).

● Presenteren:

Laat de bekertjes een voor een zien. Laat een van de kinderen vertellen wat hij/zij onderzocht heeft. Begeleid het kind door vragen te stellen:

- *Hoe ruikt het?*
- *Welke kleur heeft het?*
- *Hoe proeft het?*
- *Wat is het?*
- *Hoe noemen we deze smaak?*
- *Welke producten hebben ook zo'n smaak?*

Laat de andere kinderen aanvullingen geven.

● Evalueren en beoordelen:

Besprek met de kinderen hoe ze hebben kunnen ontdekken wat er in ieder bekertje zit. Concludeer dat je aan de hand van kleur, reuk en smaak kunt ontdekken wat voor een vloeistof in een bekertje zit.

- *Welke smaak vind je lekker?*
- *Welke smaak vind je niet lekker?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Laat de kinderen op een A3 vel een collage maken van verschillende producten die ze in tijdschriften tegenkomen en laat ze deze producten indelen in zoet, zuur, zout, bitter. (Laat de kinderen het A3 blad zodanig vouwen dat er vier gelijke delen ontstaan)

Reflectie en terugkoppeling:

Besprek met de kinderen wat ze geleerd hebben van deze activiteit. Vraag hen ook naar hoe ze het hebben aangepakt.

- *Waar ben je mee begonnen?*
- *Wat waren de stappen daarna?*

Stel ook vragen over hoe de samenwerking verliep bij het invullen van het kopieerblad.

Didactische tip:

Mocht u dieper in willen gaan op het thema 'Smaken' dan kunt u gebruik maken van de lessenreeks 'Smaaklessen'. Dit is een gratis lessenreeks die op te vragen is via de website www.smaaklessen.nl.

Begrippen: lekker, vies, zoet, zout, zuur, bitter.

Activiteit 5.3 Proefposters

De kinderen ontdekken dat de verschillende smaken die zij proeven in verschillende groepen kunnen worden verdeeld. Ze gaan aan de hand van wikkels en lege doosjes en dergelijke de posters van de verschillende smaken beplakken om te kunnen concluderen welke smaak het meest in trek is in de klas.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	45 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Kritisch denken
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	N&T: 1.1. 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3d, 1.4, 1.4a, 1.5, 1.5a, 2.5, 2.5a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- herkennen welke prikkels door de verschillende zintuigen kunnen worden waargenomen;
- de smaken zoet, zuur, zout en bitter van elkaar te onderscheiden;
- voorspellingen te doen;
- materialen te ordenen op een eigenschap (analyseren);
- samen te werken bij het uitvoeren van een onderzoekje.

Wat heb je nodig?

- Een blinddoek.
- Stevig A3 papier.
- Tijdschriften.
- Kopieerblad 6: Dezelfde smaak.
- Producten uit de verschillende smaak-groepen. Bijvoorbeeld:
 - o Zout: chips, gezouten nootjes, zout.
 - o Zoet: suiker, snoep, aardbeien.
 - o Zuur: limoen, augurk.
 - o Bitter: grapefruit, bitterlemon, pure chocolade.

De activiteit:

● Oriënteren en vaststellen:

De leerkracht doet een van de kinderen de blinddoek om. Het kind gaat iets proeven en moet daarna omschrijven hoe het smaakt en raden wat het is. De leerkracht vraagt de kinderen of het product zoet als een snoepje, zout als het zeewater, zuur als een limoen of bitter als een grapefruit is. Vraag hen ook of ze het lekker of niet lekker vinden.

● Zoeken en plannen:

Laat de kinderen nu het product eerst zien en dan voorspellen of zij denken dat het zoet, zuur, zout of bitter is. Vertel de kinderen dat u weleens zou willen weten welke smaken het meest favoriet zijn in de klas.

● Selecteren, meten en verzamelen:

Neem vier grote posters en plak in het midden een product of een plaatje van een product waaraan de kinderen de groep kunnen herkennen. Bijvoorbeeld een snoepje bij de zoete poster, een zakje chips bij zout, etc. Laat de kinderen gedurende het thema wikkels van hun meegebrachte koekjes of lege pakjes sap en dergelijk op de poster plakken. Laat hen vooraf voorspellen welke smaak volgens hun het meest favoriet is in de klas.

● Verwerken:

Na een aantal dagen gaat u met de kinderen turven hoeveel items bij iedere smaak geplakt zijn. Schrijf die gegevens op het bord.

● Presenteren:

- *Welke smaak is het minst aantal keren gescoord?*
- *Welke het meest?*
- *Wat betekent dat?*

Laat een aantal kinderen aangeven (of aanwijzen) wat hun inbreng was bij de posters. Herkennen zij zichzelf terug in de resultaten van de klas?

● Evalueren en beoordelen:

Bespreek de smaken die het meest favoriet zijn in de klas.

- *Uit welke smaak-groep eet je het liefst?*
- *Hebben alle mensen dezelfde voorkeur?*

Vraag de kinderen om (eventueel van thuis) ook wikkels, doosjes e.d. mee te nemen van de andere smaken. Deze worden aangevuld op de posters.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Op kopieerblad 6 staan verschillende producten. Laat de kinderen de zoute producten met elkaar verbinden en de zoete met elkaar et cetera.
- Laat de kinderen nu geblinddoekt producten proeven. Kunnen zij de verschillende smaken onderscheiden? Ook met hun neus dicht? *Kun je zien of de proever het lekker of vies vindt?*

Reflectie en terugkoppeling:

Vraag de kinderen wat ze geleerd hebben van deze activiteit.

- *Wat heb je ontdekt bij deze activiteit?*

Didactische tip:

- Mocht u dieper in willen gaan op het thema 'Smaken' dan kunt u gebruik maken van de lessenreeks 'Smaaklessen'. Dit is een gratis lessenreeks die op te vragen is via de website www.smaaklessen.nl.
- Hou rekening met eventuele voedselallergieën bij het selecteren van producten uit de verschillende smaak-groepen.
- Laat de kinderen de gemaakte posters presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: lekker, vies, zoet, zout, zuur, bitter.

Activiteit 5.4 Mijn lievelingseten

Tijdens deze activiteit maken de kinderen hun eigen zoutdeeg volgens een stappenplan. Van dit zoutdeeg gaan ze hun lievelingseten namaken. Kleitechnieken als uitrollen en snijden in deeg worden geoefend.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	120 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Beeldende vorming
Kerdoelen:	N&T: 1.1. 1.1a, 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3d, 1.4, 1.4a, 1.5, 1.5a, 7.1, 7.1a KV: 2.2, 2.2a, 2.3, 2.3a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- aan te geven wat hun lievelingseten is;
- een serie geordende stappen (een recept) om een bepaald doel te bereiken (het maken van zoutdeeg) te gebruiken;
- verschillende producten en hun kenmerken te kennen (zout, meel, water, olie, zoutdeeg);
- kleitechnieken te hanteren (uitrollen, rollen, snijden);
- driedimensionaal met klei te werken;
- te werken met spatels;
- verbindingen met klei te maken;
- driedimensionale vormen te schilderen.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- Kopieerblad 7: Zoutdeeg.
- Ingrediënten voor zoutdeeg (zout, meel, olie, water).
- Materialen voor het maken van zoutdeeg (grote kommen, kopjes).
- Deegrollers en spatels.
- Oven.
- Plakkaatverf, lijm en kwasten.
- Klein kartonnen bordje voor elk kind.
- Instructieblad 3 voor ouders.
- De film 'Wega di vocabulario' (Papiamentu) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor – Tema 1a) (5.56 minuten).
- De film 'Food Vocabulary ESL Game' (Engels) (zie webpagina Whizz-Art – Instruccion pa mayor – Tema 1a) (6.01 minuten).

De activiteit:

● Oriënteren:

De (hand)pop vertelt de kinderen dat hij graag een diner zou willen geven voor de poppen en knuffels in de klas. De pop wil graag dat iedereen zijn lievelingseten na gaat maken van zoutdeeg, voor de poppen en knuffels in de klas.

- *Welke gerechten vind je lekker?*
- *Hoe ziet jouw lievelingsgerecht eruit?* (Bespreek de vorm en de kleur van het eten).
- *Hoe maak je zoutdeeg?*

● Laat de kinderen het recept van kopieerblad 7 zien. Bespreek met hen alle ingrediënten.

- *Wat is zout?*
- *Wat is meel?*
- *Wat is water?*
- *Hoeveel van alles heb je nodig.*
- *Hoe meet je dit af?*
- *Hoe denk je dat het eruit komt te zien?*

● Onderzoeken:

Laat de kinderen aan de hand van het recept op het kopieerblad zelf het zoutdeeg maken.

- *Wat doe je als het deeg te nat is?* (Extra meel toevoegen)
- *En als het deeg te korrelig is?* (Extra water toevoegen)
- *Kun je dit deeg eten?*
- *Waarom wel/niet denk je?*
- *Hoe smaakt het?*

Vervolgens laat u de kinderen experimenteren met het zoutdeeg. Oefen met de kinderen verschillende technieken van kleien met zoutdeeg: uitrollen van zoutdeeg met een deegrol, figuurtjes snijden met een spatel, het rollen van slierten en het maken van balletjes.

● Uitvoeren/creëren:

De kinderen maken hun lievelingseten na (van zoutdeeg). Laat ze goed nadenken over de vorm van het lievelingseten en welke technieken ze het beste daarvoor kunnen gebruiken (bijvoorbeeld om spaghetti te maken kun je het beste slierten maken, et cetera).

Nadat u het deeg afgebakken hebt, kunnen de kinderen het deeg gaan verven in de juiste kleur. Daarna worden de gerechten op kartonnen bordjes gelijmd.

● Evalueren:

Laat de kinderen hun eigen bordje presenteren. *Mijn lievelingseten is* De pop reageert hierop. Hij kan complimenten geven over het lekkere eten dat hij ziet. Laat de pop ook vragen aan de kinderen stellen, waardoor zij hun eigen werk beoordelen.

- *Hoe heb je de broccoli gemaakt?*
- *Ziet het er lekker uit?*
- *Lijkt het op echt eten?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Laat de kinderen oefenen met de tafel te dekken voor de knuffels en poppen in de klas. Er gaat een tafelkleed over de tafel en naast de gerechten op het bordje dat ze gemaakt hebben, leggen ze bestek. Dit biedt mogelijkheid om te oefenen met links- en rechts: de vork links, het mes rechts.
- In plaats van de tafel te dekken aan de knuffels/poppen kunt u er ook voor kiezen de tafel voor elkaar te dekken. De kinderen spelen dan een rollenspel met elkaar.
- Als de kinderen een foto van hun lievelingseten hebben, dan kunnen ze dit ook op de Dit-ben-ik doos plakken.

Reflectie en terugkoppeling:

Besprek met de kinderen hoe het proces verlopen is en wat ze van hun product vinden. De gemaakte bordjes met het lievelingseten worden in de Dit-ben-ik doos gestopt.

Didactische tip:

Omdat de kinderen in deze activiteit met brooddeeg werken en dit deeg afgebakken moet worden voor het kan worden geveerd, is het handig de activiteit over twee dagen te verdelen.

(Online) thuisactiviteit:

Instructieblad 3 geeft informatie aan de ouders hoe zij thuis met hun kinderen met het onderwerp 'Mijn lievelingseten' aan de slag kunnen gaan.

Begrippen: lievelingseten, meel, zout, olie, vorm, kleur, rollen, snijden, slierten.

Activiteit 5.5 Bananecakejes maken

Tijdens deze activiteit maken de kinderen hun eigen bananecakejes door een recept stap voor stap te volgen.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	60 minuten
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Computational thinking
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	N&T: 1.2, 1.2a, 1.3, 1.3a, 1.3b, 1.3c, 1.3d, 1.4a, 1.5a, 7.1, 7.1a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- een serie geordende stappen (een recept) om een bepaald doel te bereiken (het maken van bananecakejes) te gebruiken;
- verschillende producten en hun kenmerken kennen (ei, banaan, havermout);
- hoeveelheden af te meten;
- samen te werken met een ander kind;
- de verschillende smaken te herkennen.

Wat heb je nodig?

- Een (hand)pop.
- Bakje met smurrie.
- Kopieerblad 8: Recept bananecakeje.
- Ingrediënten voor bananecake (ei, banaan, havermout).
- Materialen voor het maken van een bananecake (kom, lepel, kopjes, vork, kookwekker).
- Magnetron.

De activiteit:

● Er is een probleem.

De handpop komt op bezoek. Hij vertelt dat hij graag cakejes mee had willen nemen, maar dat ze helemaal mislukt zijn (laat een bakje smurrie zien). De pop heeft een recept bij zich, maar snapt hier niets van. Vraag de kinderen hoe ze de pop kunnen helpen.

● Wat is het probleem precies?

Laat de kinderen samen met de pop het recept ontcijferen. Stap voor stap neemt u door wat de kinderen strakst moeten gaan doen. Laat ze alle ingrediënten voor de bananecakejes en andere benodigdheden klaarzetten.

● Uitvoeren van een mogelijke oplossing.

De kinderen gaan in tweetallen de bananecakejes maken aan de hand van het recept. Ze volgen de beschrijving op het recept. De leerkracht stuurt bij waar dit nodig is. Omdat de mok heet kan worden, in de magnetron, haalt u de mok zelf uit de magnetron.

● Oplossing van het probleem.

Als alle cakejes zijn gemaakt mogen ze opgegeten worden. Laat eerst de pop proeven. Wat vindt de pop van de smaak? Dan zijn de kinderen aan de beurt.

- *Hoe smaakt het cakeje?*
- *Is het zoet, zout, zuur of bitter?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

Onderstaande activiteiten kunnen op zichzelf staand, of in een circuit worden aangeboden:

- laat de kinderen vooraf koksmutsen knutselen.
- laat de kinderen netjes een tafel dekken.
- de cakejes kunnen versierd worden met slagroom en vruchtjes of snoepjes.

Reflectie en terugkoppeling:

- *Is het gelukt om het bananecakeje te maken?*
- *Hoe smaakte het?*
- *Wat ging goed, wat kan beter?*

Didactische tips:

- Begeleid als eerste een groepje meer zelfstandige kleuters. Zij kunnen daarna helpen en toezicht houden wanneer de andere kinderen cakejes gaan maken.
- U kunt ook een ander recept dan Bananecakejes kiezen. Op het internet zijn er tal van recepten te vinden die u met kleuters kunt maken. (Check: Koken met kleuters op Pinterest)
- Laat de kinderen de koksmutsen presenteren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: recept, banaan, cake, ei, havermout, magnetron, mok.

Activiteit 5.6 Kijkje in een restaurant

De kinderen brengen een bezoek aan een restaurant. Ze gaan hierbij een kijkje nemen in de keuken van het restaurant en kennismaken met een kok die hen vertelt wat voor lekkere dingen er gemaakt worden. Wellicht mogen de kinderen ook zelf aan de slag om iets lekkers te maken. Ze maken kennis met een ober die hen vertelt over zijn werk en wellicht kan hij ook wat hulp gebruiken.

Waar:	In een restaurant
Tijdsduur:	180 minuut
21e-eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Mediawijsheid
Soort kunstactiviteit:	Niet van toepassing
Kerdoelen:	M&M: 1.1, 1.1a, 7.3b N&T: 7.7a

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- verschillende soorten beroepen kennen (kok en ober);
- wat een restaurant is;
- vragen te formuleren voor een interview;
- vragen te stellen tijdens een interview;
- om te gaan met een digitale camera;
- een kleine presentatie te maken (met behulp van foto's) van hun uitstapje.

Wat heb je nodig?

- Een beker water.
- Een dienblad.
- Een restaurant met kok en ober.
- Een digitale camera of telefoon.
- Vervoer naar het restaurant.
- Hulpouders.

De activiteit:

- Vertel de kinderen dat ze vandaag een bezoek gaan brengen aan een restaurant.
- *Wat kun je doen in een restaurant?*
- *Wie is er weleens in een restaurant geweest?*
- *Welk restaurant?*
- *Was het lekker?*
- *Wat is je lievelingsrestaurant? Waarom?*

Laat de kinderen vertellen over hun ervaringen.

- Vertel dat ze vandaag kennis zullen maken met een kok. Bespreek met de kinderen het beroep van de kok.
 - *Wat is een kok?*
 - *Wat doet hij allemaal?*
 - *Hoe ziet een kok eruit?*

Doe dit ook met het beroep 'ober'. Laat zien dat het beroep van een ober niet meevalt. Laat de kinderen oefenen met een dienblad en een glas water.

- *Wie kan het glas water naar de overkant van de speelplaats brengen, zonder te knoeien?*

Laat de kinderen vragen bedenken die ze straks willen stellen aan de kok en de ober.

Geef aan dat er ook foto's gemaakt mogen worden. Waar willen de kinderen allemaal foto's van? Laat hen vooraf bedenken wat ze graag vastgelegd willen hebben. Laat hen ook oefenen met de digitale camera, zodat ze weten hoe ze deze kunnen gebruiken.

- Zorg ervoor dat de kinderen tijdens het bezoek aan het restaurant zicht krijgen op wat er allemaal in de keuken en in het restaurant gebeurt. Geef hen ook de gelegenheid om vragen te stellen aan de kok en de ober. Laat de kinderen foto's maken tijdens het restaurantbezoek.

- Na afloop van het bezoek aan het restaurant laat u de kinderen de gemaakte foto's zien. De kinderen gaan samen een selectie maken van de foto's die ze bij de eindpresentatie willen laten zien aan de ouders.

- *Wat wil je bij die foto's vertellen?*

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Maak een restauranthoek in uw klas. Laat de kinderen deze hoek inrichten als restaurant. Hier kunnen de kinderen rollenspelen uitvoeren.
- Laat de kinderen koksmutsen maken, servetten vouwen, tafeldekken, tafelversiering maken, menukaart maken, et cetera.

Reflectie en terugkoppeling:

Bespreek met de kinderen hoe het bezoek aan het restaurant verlopen is.

- *Wat vond je interessant?*
- *Wat wist je nog niet?*
- *Zou je ook een kok of ober willen worden later?*

De geselecteerde foto's van het restaurant worden bij de eindpresentatie geprojecteerd.

Didactische tip:

- Bereid het bezoek aan het restaurant goed voor. Zorg dat u duidelijk maakt wat er van de kok en ober verwacht wordt. En vraag of u foto's mag maken van het bezoek.
- Zorg voor voldoende hulpouders en vervoer.
- Presenteer de foto's van het bezoek aan het restaurant tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling.

Begrippen: restaurant, digitale camera, beroep, lekker eten, kok, ober.

Slotactiviteit: Dit-ben-ik tentoonstelling ★

Aan het einde van dit thema worden de gemaakte Dit-ben-ik dozen tentoongesteld. Al het gemaakte werk wordt verzameld en mooi neergelegd, zodat het goed bekeken kan worden. Ook de andere producten die in dit thema gemaakt zijn, worden tentoongesteld.

Waar:	In de klas
Tijdsduur:	2 x 45 minuten
21 ^e -eeuwse vaardigheid die centraal staat:	Communiceren
Soort kunstactiviteit:	Muziek/Dans/Beeldende vorming/Theater
Kerdoelen:	Alle kerndoelen die aangeboden zijn

Wat leren de kinderen?

Het kind leert:

- over zichzelf te spreken voor de klas of voor gasten;
- naar andere kinderen te luisteren;
- vragen aan anderen te stellen;
- vragen over zichzelf te beantwoorden;
- een tentoonstelling te maken.

Wat heb je nodig?

- De Dit-ben-ik dozen van alle kinderen.
- Een (hand)pop met Dit-ben-ik doos.

De activiteit:

- Zet alle Dit-ben-ik dozen in het midden van de kring. De (hand)pop komt weer op bezoek. Hij heeft zijn eigen Dit-ben-ik doos meegenomen en vertelt aan de hand van de doos nog een keer over zichzelf. Daarna vraagt hij aan de klas of iemand nog vragen voor hem heeft.
- Wie van de klas wil, net als de (hand)pop, zijn eigen Dit-ben-ik doos presenteren? Laat een aantal kinderen dit presenteren. De andere kinderen mogen daarna vragen stellen.
- De handpop vertelt dat hij een heleboel lieve mensen (vaders en moeders en kinderen uit andere klassen) heeft uitgenodigd om te laten zien hoeveel leuke vrienden hij heeft gemaakt in de klas. Hoe kunnen zij nu allemaal tegelijk aan de gasten laten zien wie ze zijn? Laat de kinderen zelf beslissen op welke manier zij vorm willen geven aan de tentoonstelling. Laat hen een plekje zoeken voor hun Dit-ben-ik dozen en alles netjes klaarzetten. Ook de andere gemaakte producten in dit thema kunnen tentoongesteld worden.

Denk aan:

- het levensgroot schilderij (activiteit 1.8);
- cadeau voor iemand (activiteit 2.2);
- voorwerpen en afbeeldingen van vroeger (activiteit 2.3);
- voorwerpen en afbeeldingen van hobby's (activiteit 3.1);
- voorwerpen en afbeeldingen van 'niet leuke dingen' (activiteit 4.1 en 4.2);
- de emotie poster (activiteit 4.3);
- de posterformaat smileys (activiteit 1.1 en 4.4);
- de poster omgaan met elkaar (activiteit 4.6);

- de collage zoet, zuur, zout en bitter (activiteit 5.3);
- de gedekte tafel (activiteit 5.4);
- de koksmutsen (activiteit 5.5);
- de restauranthoek (activiteit 5.6);
- de menukaarten, de servetten en de taferversiering (activiteit 5.6).

● Maak ook samen met de kinderen een programma, waarin u de volgorde van de presentaties bepaald. Zet dit op een grote poster, zodat iedereen kan lezen wat er gaat gebeuren tijdens de Dit-ben-ik tentoonstelling. Denk hierbij aan:

- het liedje en dansje 'Iedereen is anders' (activiteit 1.3);
- het liedje 'Stima' (activiteit 2.2);
- het versje 'Mi famia riba un man' (activiteit 2.3);
- het liedje 'Ik ben ik' (activiteit 2.5);
- de eigen dans (activiteit 3.4);
- de fotopresentatie van het bezoek aan een restaurant (activiteit 5.6).

● Vandaag, tijdens of na schooltijd mogen de kinderen hun dozen en andere presentaties aan de ouders en andere kinderen presenteren.

Nog meer zelf onderzoeken/doen:

- Maak er een feestje van: vraag de kinderen wat nodig is op een feestje;
- Maak met de kinderen een banner/poster om aan de schoolpoort de ouders uit te nodigen binnen te komen kijken.
- Laat de kinderen uitnodigingen maken en vooraf uitdelen.
- Maak limonade/hapjes voor de kinderen en ouders.

Reflectie en terugkoppeling:

Evalueer wat de kinderen van de afsluiting vonden.

- *Was het een geslaagd feest?*

Neem met de kinderen afscheid van de (hand)pop. De pop gaat op reis naar zijn favoriete land. Stuur eventueel later een kaart (google een afbeelding) uit dit land om de kinderen te bedanken voor de fijne tijd.

Didactische tip:

Maak een afspraak met de leerkrachten op school wanneer de Dit-ben-ik tentoonstelling bezocht kan worden door de kinderen van de andere klassen.

Begrippen: tentoonstelling, Dit-ben-ik doos.

Bijlage 1 Brief voor ouders

Geachte ouder/begeleider,

De komende 5 weken zal uw kind op school werken aan het thema 'Hier hou ik van'. Gedurende dit thema zal uw kind een Dit-ben-ik doos maken. Kunt u uw kind een schoendoos meegeven? Hiervan zal uw kind zijn/haar Dit-ben-ik doos van maken.

Verder zal uw kind de komende weken gevraagd worden om onder andere een familiefoto, een foto van het huis waar uw woont, een foto van een lievelingsdier, persoonlijke voorwerpen over een hobby mee naar school te nemen. Dit alles en nog veel meer wordt verzameld in de Dit-ben-ik doos.

Op (vul datum in) zal de klas van uw kind een bezoek afleggen aan een restaurant. Kunt u als hulpouder ondersteunen hierbij, laat dat dan even weten.

Op (vul datum in) zal de Dit-ben-ik tentoonstelling plaatsvinden. De kinderen zullen u dan een presentatie geven van wat ze in dit thema allemaal gedaan en geleerd hebben. Uiteraard zijn vader, moeder, broertjes, zusjes, opa en oma ook welkom.

Met vriendelijke groeten,

.....(naam leerkracht invullen)

Bijlage 2 Benodigde materialen

Digitale prentenboeken

ACTIVITEIT 1.1:

- Papiamento: Henkes. K. (2021). Vertaald door Aimee Rosina. *Chrysanthemum*. DEA. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2021/12/Chrysanthemum-1.mp4>
- Engels: Henkes. K. (2013). *Chrysanthemum*. Kids Books Read Aloud. <https://www.youtube.com/watch?v=bmiFyvqPY0A>.

ACTIVITEIT 1.4:

- Papiamento: Rawles. C. (2021). Vertaald door Natalia El-Hindi. *E mesun diferencia*. DEA. <https://youtu.be/RyehFt7wRBw>
- Engels: Rawles. C. (2013). *Same Difference*. Austin Roman. <https://youtu.be/XpSLtVXF0Mc>
- Papiamento: Kates. B.J. (2021). Vertaald door Luz-Marina Kock. *Nos ta diferente, nos ta mescos*. DEA. <https://youtu.be/ky3ZEh0bK0s>
- Engels: Kates. B.J. (2018). *We're Different, We're the Same*. Sesame Street. <https://youtu.be/hUrb4SZnxg>

ACTIVITEIT 1.6:

- Papiamento: Velthuijs. M. (2021). *Dori ta dori*. DEA. <https://youtu.be/6rdo2An19s4>
- Papiamento: Carlson. N. (2021). Vertaald door Luz-Marina Kock. *ABC Mi gusta mi mes!* DEA. <https://youtu.be/MyNH6x5ktQQ>
- Engels: Carlson. N. (2020). *ABC I Like Me!* Eden Godfrey. https://youtu.be/hW0Y_hBrsc8

ACTIVITEIT 1.7:

- Papiamento: Beaumont. K. (2021). Vertaald door Giliane Wester. *Mi ta stima mi mes*. DEA. <https://youtu.be/e9kGQG2bkYs>
- Engels: Beaumont. K. (2019). *I Like Myself*, OBKidz. <https://youtu.be/wTlyUKznXzk>

ACTIVITEIT 2.2:

- Papiamento: Parr. T. (2021). Vertaald door Natalia Rodriguez. *Buki tocante famia*. DEA. <https://youtu.be/aQXanIH73gA>
- Engels: Parr. T. (2019). *The Family Book*. Read It Again. <https://youtu.be/gMpecJKW0jM>

ACTIVITEIT 3.2:

- Papiamento: Carlson. N. (2021). Vertaald door Münhayla Jansen. *Mi gusta mi mes*. DEA. <https://youtu.be/rk2SaXPuYtE>
- Engels: Carlson. N. (2013) *I Like Me*. Quinn Shamblin. https://youtu.be/q_ZzsyLALB0

ACTIVITEIT 3.3:

- Papiamento: Holzwarth. W. (2021). Vertaald door Selena Rodriguez. *Storia di un mol chikito cu kier sa ken a pupu riba su cabes*. DEA. <https://youtu.be/Hqa2Z-69vcs>
- Nederlands: Holzwarth. W. (2014) *De mol die wou weten wie er op zijn kop had gepoept*. Anita Baas-Mirtenbaum. <https://www.youtube.com/watch?v=VuLMT0RSFhE>

ACTIVITEIT 3.4:

- Papiamento: Andreae. G. (2021). Vertaald door Michel Solis. *Giraf no por baila*. DEA. https://youtu.be/HeuEzXVL_QQ
- Nederlands: Andreae. G. (2020). *Een giraf kan niet dansen*. Vertelbox oma en Rozemieke. https://youtu.be/-1zh1tC_kq8
- Engels: Andreae. G. (2020). *Giraffes Can't Dance*. Ms Yabut. <https://youtu.be/1MSRibC3r4Q>

- Spaans: Andreae. G. (2016). *Las jirafes no pueden bailar*. Érase una vez. <https://www.youtube.com/watch?v=VFLiD25KwSA>

ACTIVITEIT 4.3:

- Papiamento: Llenas. A. (2021). Vertaald door Shirley Rafinia. *E monster di color*. DEA. <https://youtu.be/YXip8xfzcK8>
- Nederlands: Llenas. A. (2018). *Het kleurenmonster*. Voorleesclub. <https://www.youtube.com/watch?v=jgFoTYohZyk>
- Engels: Llenas. A. (2018). *The Colour Monster*. What Children Really Want – Fun. <https://www.youtube.com/watch?v=Ih0iu80u04Y>
- Spaans: Llenas. A. (2020). *Cuento el monstruo de colores*. Cuentos Infantiles. https://youtu.be/EhFhRS-yG_4

ACTIVITEIT 4.6:

- Papiamento: Harrison. H.E. (2021). Vertaald door Lee-Ann Figaroa. *Mi amiga Maggie*. DEA. <https://youtu.be/4IcJTluRgA0>
- Engels: Harrison. H.E. (2017). *My Friend Maggie*. Brightly Storytime. <https://www.youtube.com/watch?v=QZAX6kZkoE8>

Films

ACTIVITEIT 1.3:

- Engels: Sesame Street. (2010). *Same and Different*. <https://youtu.be/uATf5EhLebM>

ACTIVITEIT 1.6:

- Papiamento: Velthuijs. M. (2021). *Dori ta dori*. DEA. <https://youtu.be/6rdo2An19s4>
- Nederlands: Velthuijs. M. (2012). *Kikker is kikker*. Filmpjes voor kinderen. <https://www.youtube.com/watch?v=HqTndDsbCJ0>

ACTIVITEIT 4.5:

- Nederlands: Het Zandkasteel. (2009). *Ik ben boos*. SchoolTv <https://schooltv.nl/video/het-zandkasteel-ik-ben-boos>

ACTIVITEIT 4.5:

- Papiamento: Velthuijs. M. (2021). Vertaald door Natalia El-Hindi. *Dori ta rabia*. DEA.
- Nederlands: Velthuijs. M. (2012). *Kikker is boos*. Kikker Kikkie. <https://www.youtube.com/watch?v=VQCHHpbvaoY&t=345s>

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 5.4:

- Papiamento: English Vocabulary Games. (2022) Vertaald door Sonia Valdes. *Wega di vocabulario*. DEA. <https://www.youtube.com/watch?v=fTLa44P3c1k>
- Engels: English Vocabulary Games. (2019). *Food Vocabulario ESL Game*. <https://youtu.be/AvTiyEuQ6vl>

Videoclips

ACTIVITEIT 1.3:

- Nederlands: Zimmer. M. (2010). *Iedereen is anders*. Roooooossssss. <https://www.youtube.com/watch?v=XWmS4dUllvk>

ACTIVITEIT 1.8:

- Engels: ELF Kids Videos. (2011). *This Is Me*. ELF learning. <https://youtu.be/QkHQ0CYwjal>

ACTIVITEIT 2.3:

- Nederlands: Kids Songs. (2015) *De familie vinger*. MiniDisco. <https://youtu.be/ilcixT9TIRw>
- Engels: Daddy Finger Nursery Rhymes. (2013). *The Finger Family*. Videogyan Nursery Rhymes. <https://youtu.be/YJyNoFkud6g>
- Spaans: Canciones Infantiles. (2016). *La familia Dedo*. Chuchu Tv. <https://youtu.be/cmKUOoENluE>

ACTIVITEIT 2.5:

- Nederlands: Kids Songs. (2016). *Ik ben ik*. Minidisco. <https://www.youtube.com/watch?v=oYYhzJL6Td4>
- Engels: Kids Songs. (2016). *I Am Me*. Minidisco. <https://youtu.be/Hnww1uvPOqU>

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 2.5:

- Engels: Welcome Vietnam. (2016). *The Family Tree Song*. <https://youtu.be/x0mnJpty78E>

(ONLINE) THUISACTIVITEIT 3.1:

- Engels: Fun Kids English. (2020). *The Hobbies Song. What Do You Like To Do?* <https://youtu.be/90LfcLAjLi>

Muziek

ACTIVITEIT 2.2:

- Papiamentu: Gomez-Rasmijn. J. (2021) *Mi ta stima mi mes*. DEA. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Track-1-Mi-ta-stima-mi-mes.mp3>
- Papiamentu: Perlitas (2011). *Stima*. Joyce. <https://youtu.be/sLRal-GYrDg>

ACTIVITEIT 2.3:

- Papiamentu: DEA. (2019). *Mi famia riba un man*. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Track-2-Mi-famia-riba-un-man.mp3>

ACTIVITEIT 3.4:

- Tino Ruiz y su Mandolin. *Wals*. Aruba Sucursal di cielo, Misfit Arubiano. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Activiteit-3.4-Wals-Aruba-Sucursal-di-Cielo.mp3>
- The Rogues Gravel walk. *Schotse dans*. Tribute 2 music. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Activiteit-3.4-Schotse-dans-The-Rogues-Gravel-walk.mp3>
- *Tango*. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Activiteit-3.4-Tango.mp3>
- Chubby Checker. *Rock 'n roll, The Twist*. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Activiteit-3.4-Rock-n-Roll-The-Twist-Chubby-Checker.mp3>
- Racheli Raz, Kibbutz Dorot Flamenco, Paco De Lucia Tango – *Flamenco* Spanish Guitar. <http://www.ea.aw/catalog/wp-content/uploads/2020/06/Activiteit-3.4-Flamenco.mp3>

ACTIVITEIT 4.4:

- Muziekfragmenten angst, vreugde en verdriet, <http://www.mariebogaert.com/dirk/resources/Jaarplannen/Jaarplan-derde-leerjaar/Muziek/5/14-Nummer-14.mp3>
- Muziekfragment verdriet, <https://www.youtube.com/watch?v=c0WUsm-YjGk>
- Muziekfragment vreugde, <https://youtu.be/hLOIXFjSsT8>
- Muziekfragment woede, <https://youtu.be/DUmq1cpcgIQ?list=PLAhm4UEDTX8muWrSkJHPkAZRCSRcuq5xi>

- Muziekfragment angst, <https://www.youtube.com/watch?v=A9QTSyLwd4w>
- Muziekfragmenten vrolijk, verdrietig en bang, <http://www.muzekmuzisch.net/styled-7/styled-26/styled-24/index.html>

Websites/Games/Apps

- De poster van Ikke, ABCYA.com (activiteit 3.5)
- Sociogram, <https://www.sometics.com/nl/sociogram> (activiteit 4.6)

Bijlage 3 Kopieerbladen

Kopieerblad 1: Smileys	(activiteit 1.1, 4.1, 4.4, 5.1)
Kopieerblad 2: Zelfportretten (Vincent van Gogh en andere schilders)	(activiteit 1.2)
Kopieerblad 3: Vingerpoppetjes	(activiteit 2.3)
Kopieerblad 4: De poster van Ikke	(activiteit 3.5)
Kopieerblad 5: Vier smaken	(activiteit 5.2)
Kopieerblad 6: Dezelfde smaak	(activiteit 5.3)
Kopieerblad 7: Zoutdeeg	(activiteit 5.4)
Kopieerblad 8: Recept Bananecakeje	(activiteit 5.5)

Kopieerblad 1: Smileys

blij

boos

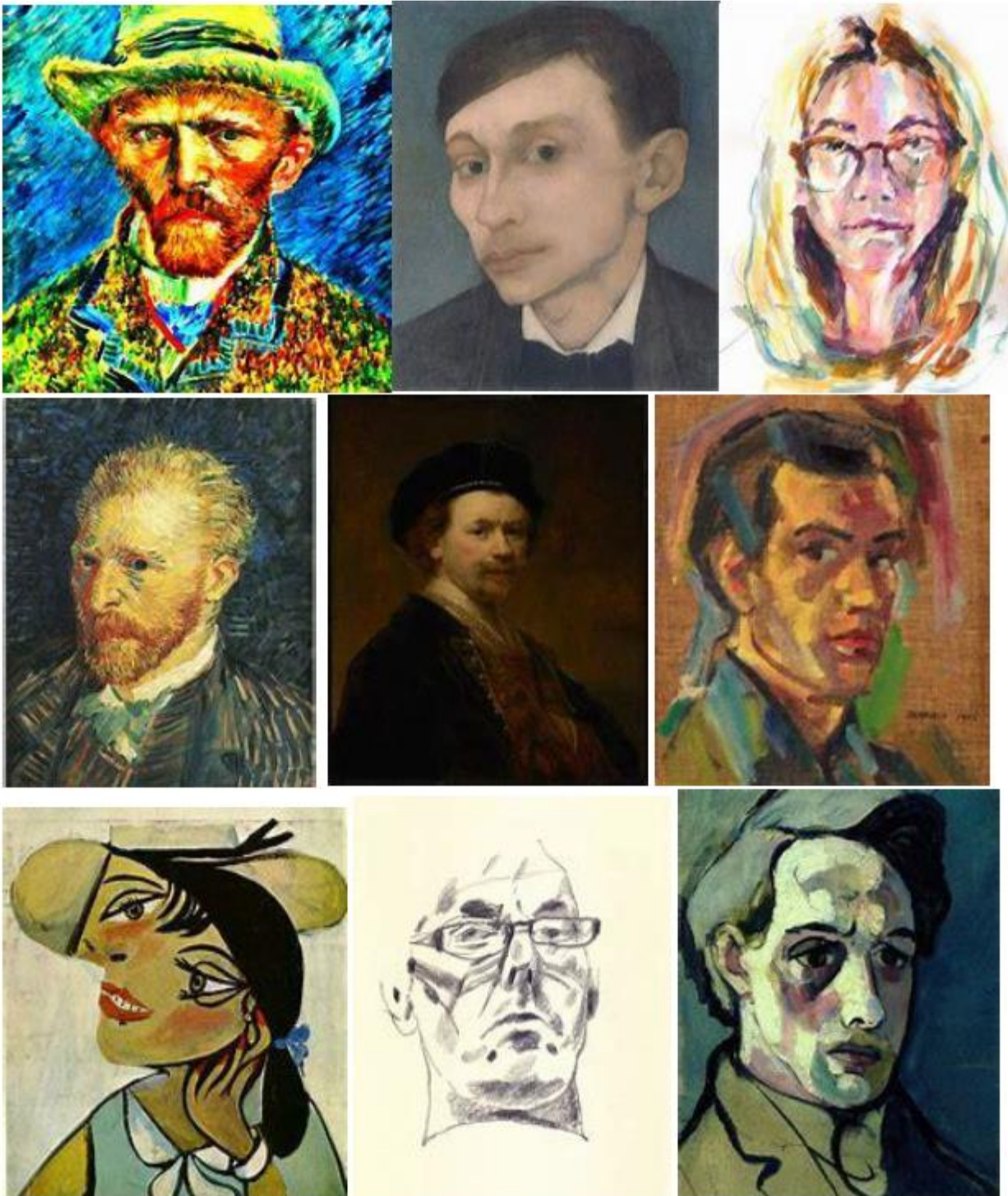

bang

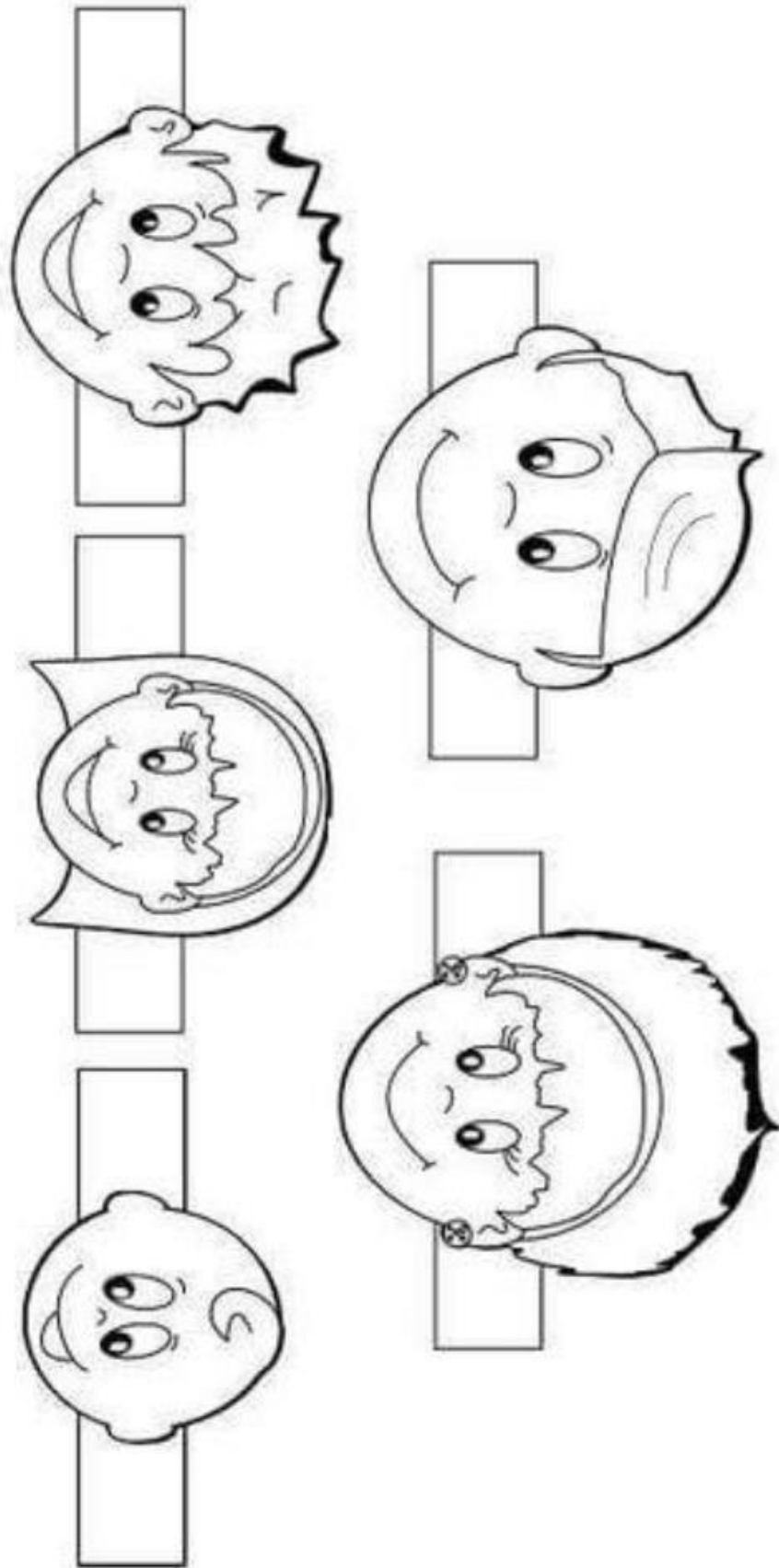

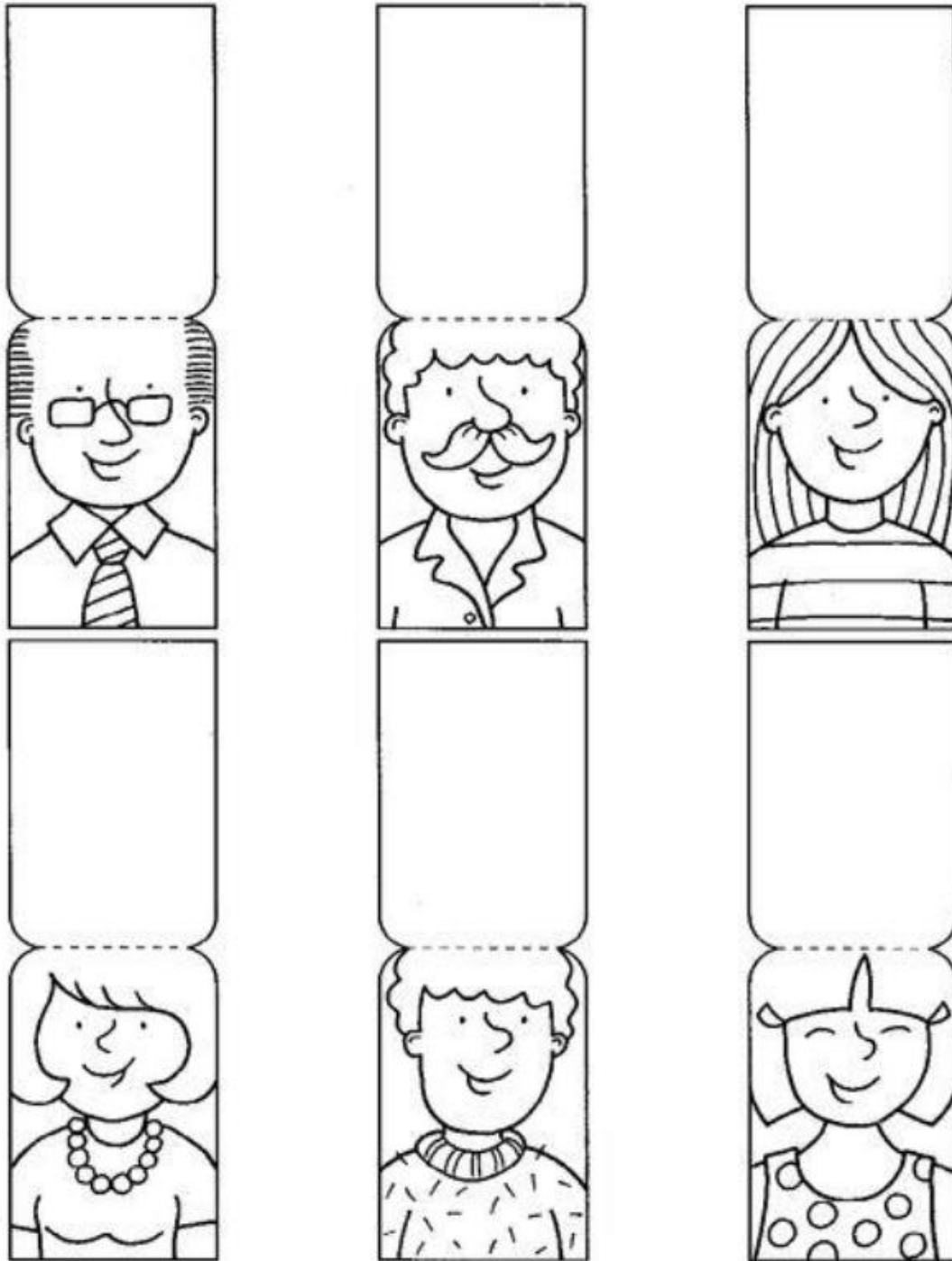
verdrietig

Kopieerblad 2: Zelfportretten (Vincent van Gogh en andere schilders)

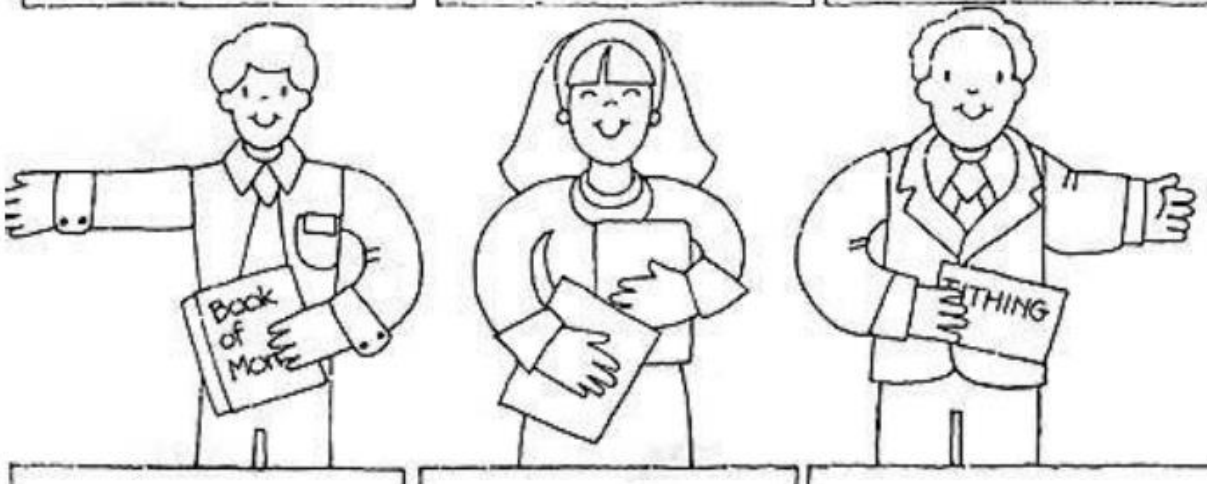
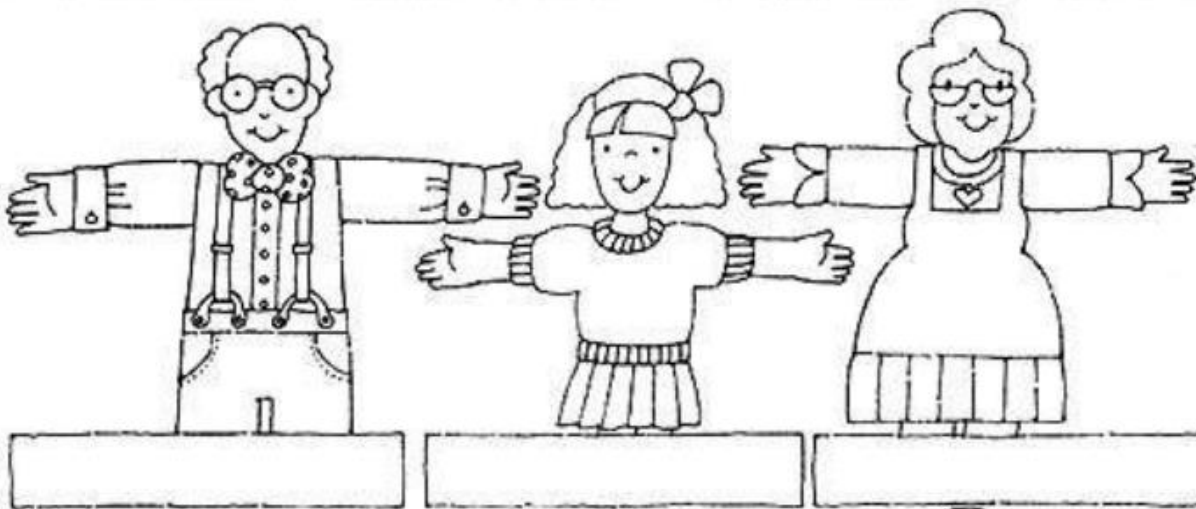
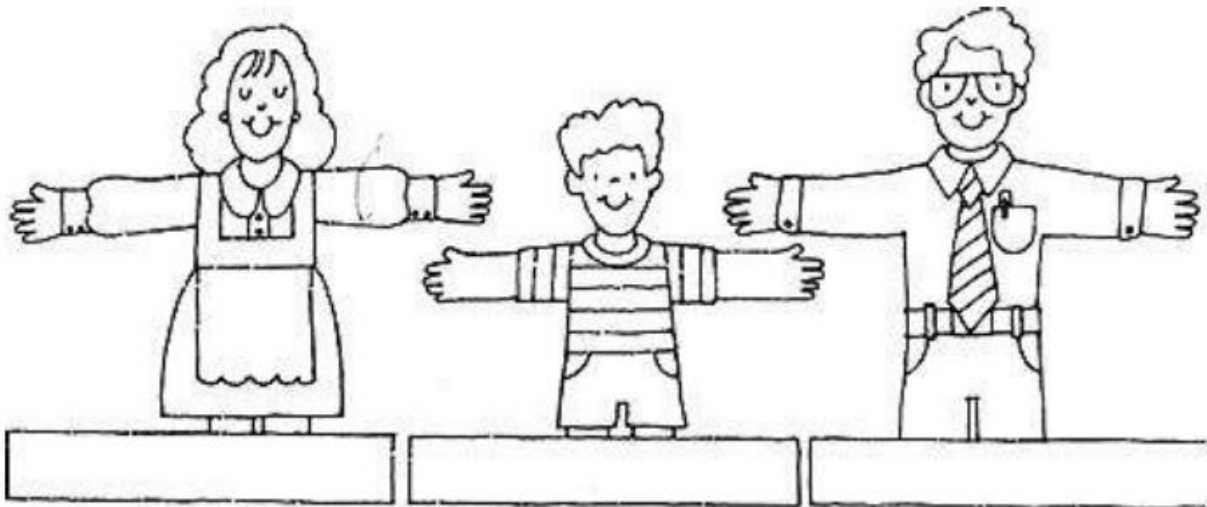
Kopieerblad 3: Vingerpoppetjes

Instructions

- Cut out a finger puppet. Be careful not to cut along the dotted line at the top of the head.
- Colour in your finger puppet.
- Fold the puppet along the dotted line and use a piece of sticky tape to hold together.
- Working with a partner use your puppet to greet one another and ask and say each other's name.

Kopieerblad 4: De poster van Ikke

alles over mij	naam
 lekkerste SNOEP	huisdieren
favoriete plek 	favoriete tv serie
favoriete muziek 	familie hoeveel? broers _____ zussen _____ Ben je de oudste, jongste of middelste? _____
favoriete vakantie land 	favoriete kleur
favoriete vak 	favoriete boek
	sport
	lekkerste eten

IT'S ALL ABOUT...

THIS IS

ME

I AM
YEARS OLD

I LIVE IN

THIS IS
MY FAMILY

MY FRIENDS ARE...

I WANT TO BE A

WHEN I GROW UP

MY FAVORITE...

COLOR

FOOD

TV SHOW

BOOK

TODO SOBRE MÍ

me llamo

Así soy yo

tengo
años

mi color
favorito.

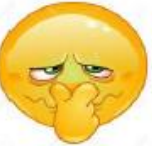

mi animal
favorito.

mis amigos

Kopieerblad 5: Vier smaken

		
	  ☐ ☐	 ☐ ☐
	  ☐ ☐	 ☐ ☐
	  ☐ ☐	 ☐ ☐
	  ☐ ☐	 ☐ ☐

Kopieerblad 6: Dezelfde smaak

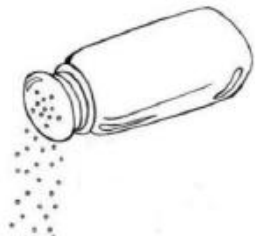

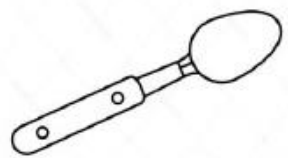
Trek een streep: van zoet naar zoet, van zuur naar zuur, et cetera.

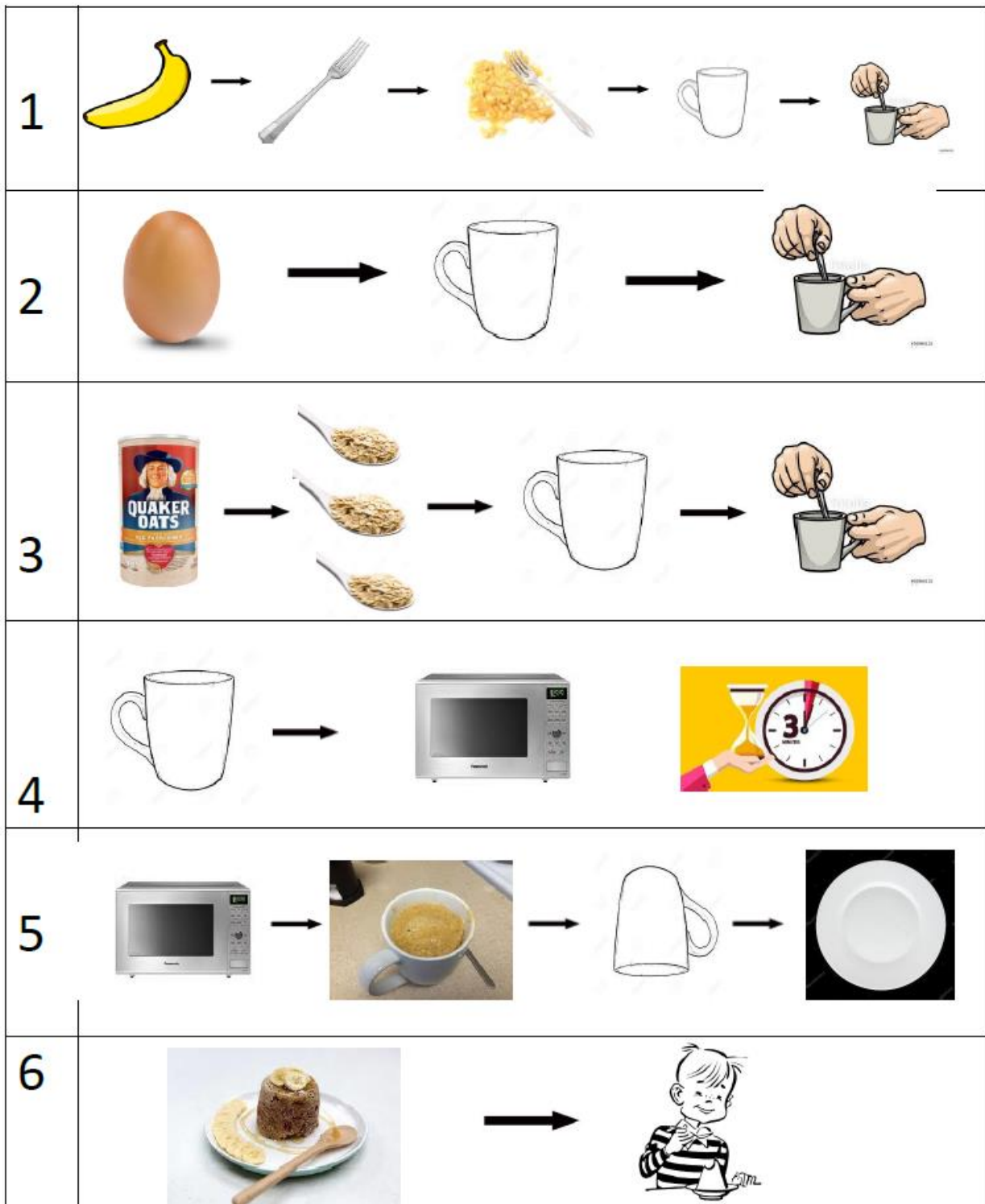
Trek een streep: van zoet naar zoet, van zuur naar zuur, et cetera.

Kopieerblad 7: Zoutdeeg

1		
2		
3		
4		

Kopieerblad 8: Bananecakejes

Bijlage 4 Planningsformulier

THEMA 1A	VORMINGSGEBIED								
	WERELDORIËNTATIE				KUNSTZINNIGE VORMING				
Activiteit	PV	M&M	N&T	B&G	Dans	Muziek	Beeldende vorming	Theater	Media
Start									
1.1									
1.2									
1.3									
1.4									
1.5									
1.6									
1.7									
1.8									
1.9									
2.1									
2.2									
2.3									
2.4									
2.5									
2,6									
2.7									
3.1									
3.2									
3.3									
3.4									
3.5									
3.6									
4.1									
4.2									
4.3									
4.4									
4.5									
4.6									
5.1									
5.2									
5.3									
5.4									
5.5									
5.6									
Slot									
TOTAAL									

THEMA 1A	21 ^e EEUWSE VAARDIGHEID										
Activiteit	Communicatie	Computational thinking	Creatief denken	ICT – basis-vaardigheden	Informatie-vaardigheden	Kritische denken	Mediawijsheid	Probleem oplossen	Samenwerken	Sociale en culturele vaardigheden	Zelfregulering
Start											
1.1											
1.2											
1.3											
1.4											
1.5											
1.6											
1.7											
1.8											
1.9											
2.1											
2.2											
2.3											
2.4											
2.5											
2.6											
2.7											
3.1											
3.2											
3.3											
3.4											
3.5											
3.6											
4.1											
4.2											
4.3											
4.4											
4.5											
4.6											
5.1											
5.2											
5.3											
5.4											
5.5											
5.6											
Slot											
TOTAAL											